

το ΖΑΓΟΡΙ μας

	ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ Σίνα 4, 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 0651-74000 ΦΑΞ: 0651-79286	ΕΤΟΣ Κ΄ ΑΡ. ΦΥΛ. 231-232 ΙΟΥΛΙΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997
--	---	--

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ: Εποχή ...«συνενώσεων» στο Ζαγόρι μας

Όχι, φίλοι αναγνώστες μας και συμπατριώτες, μη βιάζεστε «να βάλετε τις φω-
ρές», παρασυρμένοι από τον
τίτλο του άρθρου μας. Άλλω-
στε η λέξη είναι σε ...εισαγω-
γικά.

Δεν θα ασχοληθούμε κι
όχι με τις περιλάλητες
συνενώσεις των χωριών μας,
ότι κι αν τον τελευταίο και-
ρό όλοι μας ζούμε στον αστε-
ρισμό τους.

Τη συνεύρεση, το **αντά-
μα** των Ζαγορίσιων (έστω
για ένα, ενάμισυ μήνα) εν-
νοούμε. Συνεύρεση και «συ-
νένωση» ...εθελοντική αυτή.
Ανεκδοκίμη και αποδεκτή
από όλους μας.

Το καλοκαίρι για το Ζαγό-
ρι μας, είναι η εποχή του
ονείρου και για τους ...φυγά-
δες Ζαγορίσιους η απαραίτη-
τη ...ετήσια δόση του γιατρί-
κού, που πολεμάει το σαράκι
της νοσταλγίας τους.

Για ένα-δύο μήνες θα ξα-
ναβρεθούν οι οξώπορτες και
οι ζωντανέψουν τα κλειστά,
τον περισσότερο χρόνο, σπι-
τιά. Οι απόντες πρόγονοι, θ΄
αναγγελλάνε μέσα από τα
απομνημονεύματα τους κάδρα, κρε-
μαστά τοίχους,
ακούγοντας το γνώριμο τρί-
ποστο στην κλειδαριά της σα-
λίστας, καλωσορίζοντας
τη ζωή, τη συνέχεια του σπι-
τιού τους: τα παιδιά και τ΄
αυτά. **Αντάμωμα** εί-
ναι αυτό.

Θα ξαναγεμίσουν τα «με-
σοχώρια μας» από φίλους,

συνομήλικους, συγχωρια-
νούς, που η ζωή τούς σκόρ-
πισε και περιμένουν το καλο-
καίρι να ξαναβρεθούν, να
θυμηθούνε παλιές στιγμές
και περιστατικά, να κουτσο-
πιούν τα ρακιά τους, να

συνέχεια. Σπέρνουν κι αυτά,
το καλοκαίρι, τις δικές τους
μνήμες και βιώματα, που θα
τα δέσουν στα χωριά μας. Σ΄
αυτόν τον τόπο **«το μικρό το
μέγα»**, που είναι το Ζαγόρι
μας.

Καλοκαίρι στο Ζαγόρι: «Κι ας κρατήσουν οι χοροί»
στα πλακόστρωτα μεσοχώρια.

συνεχίσουν το τάβλι και την
«ξερή» από το περασμένο
καλοκαίρι.

Θα ξανασμίξουν και θα
στήσουν χορό οι μνήμες, μαζί
με τα γιορτάσια και τα πανη-
γύρια μας. Όνειρο, είπαμε,
το καλοκαίρι και τα όνειρα
αντέχουν περισσότερο από
την όποια πραγματικότητα.

Και για τους νέους, τα
παιδιά μας, μεγαλωμένα μα-
κριά από τις ρίζες τους, το
καλοκαίρι είναι η εποχή του
«μπολιάσματος, πάνω στον
αποξηραμένο κορμό του
προγονικού δέντρου, για να
κρατηθεί ζωντανό και νάχει

Και θα ξανασμίξουν όχι
μόνο οι συγχωριανοί, αλλά
όλοι οι Ζαγορίσιοι, μέσα από
τις ποικίλες πολιτιστικές εκ-
δηλώσεις, πολλών χωριών
και τα πανηγύρια τους. Το
Ζαγόρι ολόκληρο έγινε πια,
με την ευκολία της επικοινωνί-
ας, ένα μεγάλο χωριό και τα
χωριά του μικροί μαχαλάδες.
**Κι έτσι πρέπει να το δούμε
το Ζαγόρι:**

Ένα και ενιαίο.
Για να σταθεί στα πόδια
του και να περπατήσει στο
αύριο.

Ποικίλες, λοιπόν, οι
...«συνενώσεις» οι καλοκαι-

ριάτικες. Συνένωση του χτες
με το σήμερα. Του ονείρου
και της νοσταλγίας με τη ση-
μερινή πραγματικότητα.

Αλλά — κι άλλοτε το είπα-
με — ευκαιρία το καλοκαίρι
και για προσφορά των ξενη-
τεμένων στον τόπο τους. Με
δημιουργικές συζητήσεις,
πρωτοβουλίες, εκδηλώσεις
και προβληματισμό για το
αύριο των χωριών μας.

Κι αν συνεχιστούν (όπως
και θα γίνει, πιστεύουμε) οι
συζητήσεις και οι αντιπαρα-
θέσεις στα μεσοχώρια και
τους καφενέδες των χωριών
μας, για τις συνενώσεις σε
δήμους, **ας κρατηθούν αυ-
τές σε χαμηλούς τόνους, για
να μην φτάσουμε σε ρήξεις
και οξύτητες, που θα σκία-
ζαν και θα αναιρούσαν όλες
τις άλλες «συνενώσεις»,
που είπαμε. Ας μάθουμε πια
«να κουβεντιάσουμε ήρεμα,
ήμερα κι απλά»** κατά τον
ποιητή.

Κανένας νόμος και καμιά
μεταρρύθμιση (υποχρεωτική
ή μη) θα ήταν τόσο αρνητική
και καταστροφική, όσο ο δι-
χασμός ανάμεσα σε συγχω-
ριανούς.

Κλείνουμε μ' αυτό και με
την ευχή μας, το φετεινό κα-
λοκαίρι, να είναι όμορφο,
δρυσικό και δημιουργικό για
ολόκληρο το Ζαγόρι μας.

Η.Σ.Ε.

Ιστορικά

Η ΒΕΛΛΑ

Δική τους εκκλησία θεωρούσαν οι Κάτω Σουδενιώτες τον Ιερό Ναό Κοίμησης της Θεοτόκου στη Βελλά, κληρονομικό δικαίωμα, αφού οι εναπομεινάντες στην περιοχή κάτοικοι, μετά την καταστροφή του Κάστρου απ' τους Τούρκους (1430) ενσωματώθηκαν στα Κάτω Σουδενά.

Ολόκληρη η έκταση της Βελλάς περιελήφθη στα όρια του χωριού μας. Στο Μοναστήρι είχαν απομείνει ελάχιστες βοσκήσιμες και καλλιεργήσιμες εκτάσεις, οι μύλοι, τα μαντάνια και οι νεροτρουβιές.

Με φροντίδα των Σουδενιωτών χτίστηκε το 1745 ο σώζομενος σήμερα ναός δε γυναιζόμενος τότε μετονομάστηκε σε Γεννάσιον της Θεοτόκου.

Η Μονή προϋπήρχε απ' την εποχή του Βουλγαροκτόνου 976-1023. Ήταν έδρα της Επισκοπής Βελλάς και ετέλει υπό την πνευματικήν δικαιοδοσίαν την βουλγαρικής αρχιεπισκοπής Αχρίδος.

Από το έτος 1285 έως το 1834 έγινε επισκοπή της Μητρόπολης Ιωαννίνων.

Το 1834 προήχθη από Επισκοπή σε Μητρόπολη Βελλάς και Πωγωνιανής, η οποία καταργήθηκε το 1842 και επανήλθε στο προγενέστερο καθεστώς.

Το 1863 έγινε Σταυροπηγιακή, αλλά και πάλι το 1876 εγένετο Ενοριακή, μέχρι που ο Σπυρίδων την κατήργησε και κληροδότησε στο Ιεροδιδασκαλείο άπασαν την περιουσίαν της Ιεράς Μονής Βελλάς και των εις αυτών Μετοχιών.

Αλλά ας γυρίσουμε στο 1430. Χωρίς καμιά αντίσταση οι Τούρκοι είχαν κυριεύσει όλη την πολυάνθρωπη κοιλάδα του Κалаμά.

Μόνο το κάστρο της Βελλάς απέκρουσε τις γαλιφιές των Τούρκων που ήθελαν να δει το γιούμπασι σαν απελευθερωτές απ' τη βυζαντινή καταπίεση.

Η μάνα μου Πελαγία, τις ατέλειωτες νύχτες του χειμώνα, μαζί με άλλα παραμύθια μου έλεγε και το ιστορικό του Κάστρου, όπως το είχε ακούσει απ' τη γιάγιά της, που ζούσε τον καιρό του Αλή Πασά.

«Σαράντα μέρες γυρόφερναν το κάστρο οι Τούρκοι και δε μπορούσαν να το πατήσουν.

Τότε παρουσιάστηκε στο στρατόπεδο κάποιος καμπίσιος και ζήτησε να δει το γιούμπασι (λοχαγό) που ήταν επικεφαλής.

Εγώ θα σου παραδώσω το Κάστρο, αλλά είμαι φτωχός και κάτι πρέπει να μου δώσεις, να ζήσω τα παιδιά μου.

Ενα πουνγκί λίρες προκαταβολή και μπεηλίκι μετά, τον έταξε ο Τούρκος, που ήθελε να ξεπληρώσει και να μη χάνει χρόνο και άντρες σε πόλεμο.

Τότε ο προδότης ζήτησε ένα σακί ξηρά αγριοκάστανα που δίνει σε άλογα για την κλαπάσα, τσίσε από βραδιάς τ' άλογο, που τούδωσαν και τ' άφησε από τιστο.

Την άλλη μέρα το έφερε γύρα απ' το Κάστρο και το έδωσε εκεί που υποπτεύονταν ότι περνούσε το νερό.

Το άλογο σκασμένο απ' τη δίψα

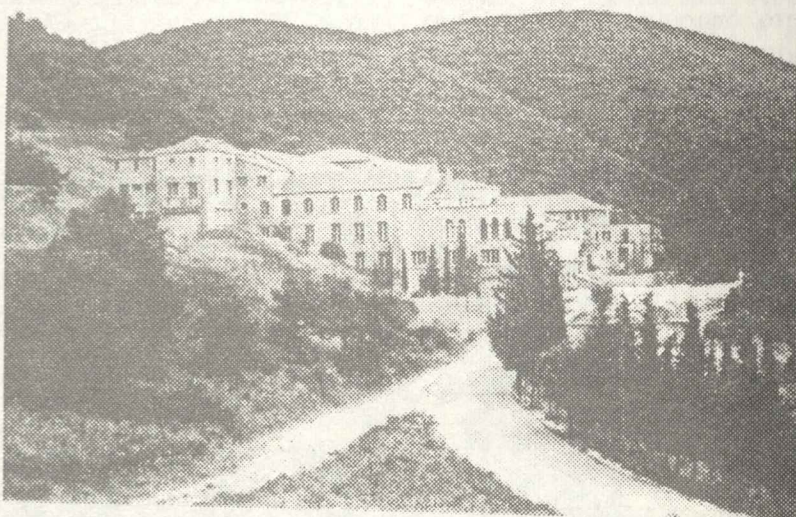
εντόπισε το νερό κι άρχισε να σκάβει με τα πέταλα, μέχρι που βρήκα το λαγούμι.

Οι Τούρκοι κόψαν το νερό, οπότε οι έγκλειστοι μετά από λίγες μέρες σήκωσαν άσπρες σημαίες και ζήτησαν συνεννόηση.

Κλείστηκε συμφωνία να πάρει ο καθένας ότι μπορούσε να σηκώσει στην πλάτη του και να πάει όπου ήθελε ανενόχλητος.

Όσοι ήταν τεχνίτες και έμποροι ακολούθησαν τους Τούρκους στα Γιάννινα» (Λαμπριδής).

Απ' τους κατοίκους του Κάστρου

Το Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς

όσοι ήταν γεωργοί και κτηνοτρόφοι, πήγαν στο απέναντι βουνό και χτίσαν τον οικισμό της Πάνω Βελλάς, όπου και έμειναν κατά την παράδοση, γύρω στα 200 χρόνια. Μετά ανέβηκαν κι ενσωματώθηκαν στα Κάτω Σουδενά, κυρίως στον Πέρα Μαχαλά.

Τούτο έγινε γύρω στο 1600, πριν τη μεγάλη απογραφή και καταγραφή, που είχαν κάνει οι Τούρκοι και είχαν επιβάλει να γίνει συγκέντρωση σε μεγάλες κοινότητες, των διασκορπισμένων οικισμών.

Οι Βελαίτες προτίμησαν τα Κάτω Σουδενά για δύο λόγους. Ο πρώτος ήταν τα προνόμια που απολάμβανε το Ζαγόρι και ο δεύτερος η ευχέρεια πρόσβασης στις βοσκές και τα χωράφια τους, που ήταν ανάμικτα με των Σουδενιωτών. Η πληροφορία ότι, οι Βελαίτες πήγαν στα Κάτω Σουδενά είναι λαθεμένη.

Στη Βίτσα υπάρχει ενδεχόμενο να πήγαν μερικοί και τούτο εδράζεται στο γεγονός ότι στα Ηγουμενοσυμβούλια της Βελλάς, βρίσκουμε ονόματα Βιτανών.

Επίσης αμφιλεγόμενο είναι ότι το Κάστρο της Βελλάς συμπίπτει στα ερείπια της αρχαίας Φωτικής, την οποία πολλοί ερευνητές την τοποθετούν νότια της Παραμυθιάς.

Το λαγούμι που πήγαινε το νερό στο Κάστρο, διακρίνεται και σήμερα. Ξεκινούσε μέσα από σπηλιά στις πηγές Λουτρού, που ήταν αδύνατο να εντοπιστεί.

Για την πορεία της Μονής δε βρί-

σκουμε γραπτά στοιχεία εκτός απ' το υπέρθυρο του Ναού που αναγράφει το χρόνο ανέγερσης (1745). Το έτος 1817 ο Αλής θεωρεί παράνομη τη λειτουργία της Μονής, «Ηρπασε την περιουσία της και οι μοναχοί κατέφυγον εις Κέρκυραν» (Ιωάννου και Κύρκου Σούρλα).

Μετά τον αποκεφαλισμό του Αλή (1822) το Μοναστήρι επαναλειτούργει.

Όπως μας πληροφορεί ο Ευρ. Σούρλας, το Ηγουμενο συμβούλιο Βελλάς την 1-1-1836 με επιστολή που απευθύνουν, μάλλον στο Μητρο-

πολίτη, κάνουν γνωστό ότι επώλησαν τα μούλκια (γεώμορα και άλλα έσοδα) του Μοναστηρίου Μπαμπενίου στη Βλαχία, μετόχι της Βελλάς εις τον Νικόλαον Δραμεσιήτην και ζητείται η έγκριση να προχωρήσουν σε δαπάνες επισκευών κλπ.

Την επιστολή υπογράφουν: Ο Ηγούμενος Βελλάς Μακάριος και οι Επίτροποι:

Χριστόδουλος Οικονόμου Επίτροπος Κάτω Σουδενών, Θανάσης Στούπες Επίτροπος Κάτω Σουδενών, Δημήτριος Οικονομόπουλος, Χρήστος Κόνιαρης Αλεξ. Παπαζογλου (οι δύο καταφανώς Βιτανόι) Μιχαήλ Αναγνώστου Προεστώτης Κάτω Σουδενών, Ζήσης Αναστασίου (Καπέλλης) Κάτω Σουδενών, Τσολάκης Νικόλαος, Αναστάσιος Δρίκος Μήσιος Πανταζής. Όλοι τους γιαννιώτες.

Σε ενίσχυση της παραπάνω ενέργειας, επιστολές έστειλαν οι κάτοικοι των κοινοτήτων, Νιγράδων, Λιγοψάς, Δολιανών, Κάτω Σουδενών.

Απ' τα Κάτω Σουδενά την επιστολή υπογράφουν οι: Αποστόλης Κωνσταντίνος Σακελλάριος, Πρωτόπαπα Πακώστας Οικονόμος Κάτω Σουδενών, Ιωάννης Αθανασίου Στούπι, Κωνσταντίνος Παπαϊωάννου διδασκαλιστής Ελληνικής Σχολής Κάτω Σουδενών, Αναστάσιος Κων/νου Εξάρχου, Κων/νος Ιωάννου διδασκαλιστής της αλληλοδιδασκτικής Σχολής Κάτω Σουδενών, Χριστόδουλος Αλεξ. Κούλη, Κύρκος στέλου Τζόπου, Χαρίσης Αλεξίου.

Το 1841 η Επισκοπή Βελλάς ηνώθει με αυτήν των Ιωαννίνων «η Μονή περιπίπτει εις μαρμαρινήν ρηθείσα παντός αγαθού». «Αγάρμοτοι Επίτροποι ορισθέντες, περιέρχονται την Επαρχίαν και οργανολογούν και η Μονή περιήλθεν εις είναν».

Μία επιβεβαίωση της ονομασίας της Μονής μας δίνει ο «Ευρ. Σούρλας». Ο του Κυριαρχίου Μοναστηρίου της Κοιμήσεως της Θεοτόκου Βελλάς, Μητροπολίτης Ιωαννίνων και Βελλάς Παρθένιος έτος 1855 Σεπτεμβρίου 29».

Την ενδιάμεση περίοδο πριν το 1842 Επίσκοπος Βελλάς και Πωγωνιανής διετέλεσε, ο Άριστος Λεωντios εκ Κάτω Σουδενών.

Ο Κυρός Σπυρίδων (Βλάχος) Ρουσιώτης εκ γονέων την καταγωγή αρχικά Επίσκοπος Βελλάς και Πωγωνιανής και αργότερα Μητροπολίτης Ιωαννίνων και εν συνεχεία Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, έδωσε στη Βελλά τη φήμη και το σεβασμό που θα μείνει ανεξίτηλα στην Ιστορία του Εθνους.

Έδωσε εις την Βελλάν την πρότερον αυτής αιχλήν, «ότε κατά την μακράν νύκτα του ζόφου της Τουρκοκρατίας, εφένγιζεν με την δασκαλίαν των Ελληνικών γραμμάτων και των αρχαίων Ελληνικών συγγραφέων εκ του προτύπου.

Μεγαλοιδεάτης, εκ κλάσης περ-ερχόμενος, κάνει τη Βελλά κέντρο του Βορειοηπειρωτικού αγώνα, το οποίο μπηκε επικεφαλής.

Ευρύνομος και λάτρης της παιδείας το 1911 ιδρύει, με απόφαση της Πατριαρχείας Κων/πόλεως το Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς.

«Χρειαζόμαστε δασκάλους, παπάδες για να ξεπληρώσουμε το έθνος».

Οι Σουδενιώτες επικροτούν τις ενέργειές του και τον ακολουθούν στο απελευθερωτικό απόσπασμα Μάλιστα ο Κίμων Ζαχίς γαρνιέται στα Κάτω Σουδενά έγινε επίσημο γός του.

Το 1916 όντας τοποτηρητής στην Επισκοπή Πωγωνιανής απασχολεί σε μεγάλα ποσά απ' το κληροδότημα Ζάππα και έχτισε το Ιεροδιδασκαλείο.

Το 1923 ο θείος μου Θωμάς Σουσιόπουλος, ισόβιος επίσκοπος Βελλάς απ' το 1885, όντας Πρόεδρος της Κοινότητας Κάτω Σουδενών, απήλλαξε τη Βελλά απ' την υποχρέωση να καταβάλει κάθε χρόνο στην κοινότητα, εκατόν πενήντα χρυσές οθμ. λίρες, ως τοπικό μισό.

«Ινα δια του τρόπου αυτού ενισχυθούν τα οικονομικά του Ιεροδιδασκαλείου, αλλά κι απ' την υποστήριξη του Δεσπότη ότι στη Σχολή θα μελετούν φοιτούν κάθε χρόνο ως 200 κότεφοι, δύο μαθητές απ' το χωριό μας.

Ευθύς ως ο Σπυρίδων έβαλε χέρι το αναλλακτικό, άρχισε οσπύητο δικαστικό πόλεμο κατά του μεριού, επιδιώκοντας και επιτυχία στην επέκταση των συνθημάτων διδασκαλίας - Επιδείνωση Γεωργίας - Επιδείνωση Αποστολής.

Στις 9-9-1950 ενεργείται στο Ιεροδιδασκαλείο Σύλλογο Ιωαννίνων. Ενεργείται για την ικανοτήτα στις ποινικές υποθέσεις και

Συνέχεια στην 1η σελ.

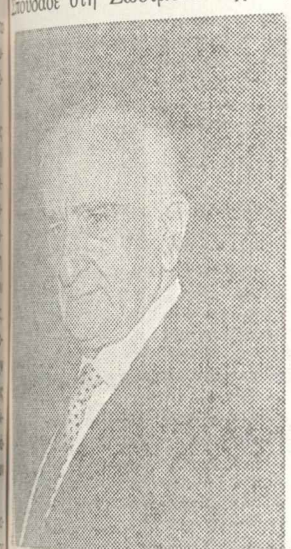
ΠΑΛΙΟΙ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΙ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Επιμέλεια: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΕΡΤΖΙΟΣ

Συνέχεια από το προηγούμενο

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΝΟΥΡΑΣ

Γεννήθηκε στη Δοβρά το 1911. Γονείς του ο Δοβριανίτης Γεώργιος Κανούρας (γιατρός) και η Γαρυφαλίδα το γένος Δάλλα. Σπούδασε στη Ζωσιμαία Σχολή

Νικόλαος Κανούρας

Ιωαννίνων και φοίτησε στη Νομική Σχολή του Παν/μίου Θεσ/νίκης. Γράφτηκε στο Δ.Σ. Ιωαννίνων στις 16-2-1948. Κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής συμμετείχε στο ΕΑΜ. Στις 21-5-1947 διορίστηκε συμβολαιογράφος στην Ηγουμενίτσα. Παντρεύτηκε την Αντιγόνη Παταλέξη από Δοβρά και απέκτησε ένα γιού

Αποστόλη. Απεβίωσε στην Ηγουμενίτσα τον Ιανουάριο του 1992.

Πληροφορίες: Παπαγεωργίου Ξενία (30-12-1996). Προφορικές πληροφορίες Μητρώο Δ.Σ. Ιωαννίνων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΥΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
Γεννήθηκε στο Τζεράβι (Ελαφότοπο) το 1910 και ήταν γιυός του Μιχαήλ και Περεσεφόνης Κανουπόπουλου. Αφού ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές του στη Ζωσιμαία Σχολή ενεγράφη το 1930 στη νομική σχολή του Παν/μίου Αθηνών. Μετά την απονομή του διόριστηκε ως δικηγόρος στη γεωργική υπηρεσία απαλλοτριώσεων.

Στις 9-9-1950 ενεργείται στο Ιεροδιδασκαλείο Σύλλογο Ιωαννίνων. Ενεργείται για την ικανοτήτα στις ποινικές υποθέσεις και

Γεννήθηκε στο 1899 στο Κουκουίλι. Γονείς του ο Γρηγόριος και η Ευνομία. Γράφτηκε στο Δικηγορικό Σύλλογο Ιωαννίνων στις 21-9-1937 και είναι εν ενεργεία Δικηγόρος Ιωαννίνων. Διετέλεσε Πρόεδρος της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών. Ο Κ. Λαζαρίδης αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο για το Δικηγορικό Σύλλογο Ιωαννίνων λόγω της άριστης νομικής κατάρτισης, της εμπειριστικής ταμμένης νομικής επιχειρηματολογίας και της τεράστιας νομικής πείρας του.

Πληροφορίες: Μητρώο Δ.Σ. Ιωαννίνων.

Πληροφορίες: Μητρώο Δ.Σ. Ιωαννίνων.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΝΩΣΕΩΝ ...ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Απάντηση της Σ. Επιτροπής στον κ. Αδ. Τσιομίδη

Στο προηγούμενο τεύχος του Ιουνίου, το περιοδικό μας δημοσίευσε εκτενές άρθρο του εκπαιδευτικού και Δόκτορα της Κοινωνιολογίας κ. Αδαμάντιου Τσιομίδα, από το Βρυσοχώρι, σχετικά με τις συνενώσεις των Κοινοτήτων στο Ζαγόρι.

Οι σελίδες του περιοδικού μας, φιλοξένησαν τον τελευταίο καιρό μια πλειάδα άρθρων, απόψεων και σχολίων Ζαγορίσιων σχετικά με το θέμα αυτό, με άκρως διαφορετικές θέσεις και τοποθετήσεις και πλούσιο προβληματισμό, έτσι ώστε οι Ζαγορίσιοι να έχουν τη δυνατότητα μιας ευρείας ενημέρωσης για τη διαμόρφωση γνώμης εκ μέρους τους.

Από πλευράς περιοδικού, ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΣΕΒΑΣΤΕΣ.

Όμως, όταν ο κάθε Ζαγορίσιος, σαν άτομο, έχει το αυτονόητο δικαίωμα αλλά και την υποχρέωση να εκφράσει τη γνώμη του, για τον κ. Α.Τ., το δικαίωμα αυτό, ΔΕΝ ΤΟ ΕΧΕΙ ένα περιοδικό και η Συντακτική του Επιτροπή. Μια Σ. Επιτροπή, που την αποτελούν δέκα Ζαγορίσιοι, από δέκα διαφορετικά χωριά, με διαφορετικές —χωρίς άλλο— απόψεις και τοποθετήσεις σε πολλά επί μέρους θέματα, επικρίνεται γιατί παραμερίζοντας στενά τοπικίστικα κριτήρια, αγκυλώσεις και προκαταλήψεις παντός είδους, «τόλμησε» να έχει γνώμη και να υιοθετήσει από κοινού μια άποψη, την οποία (σωστά ή λαθεμένα) θεωρεί την πιο ορθή για την αυριανή πορεία του Ζαγοριού μας.

Και δεν θα ενοχλούσε καμιά επίκριση και απόρριψη των απόψεών της, αν αυτή γινόταν με επιχειρήματα και όχι με αφορισμούς (π.χ. «προσπαθεί με ...ανεδαφικά επιχειρήματα» κ.λ.π.) και κυρίως χωρίς απαράδεκτους και άστοχους χαρακτηρισμούς και υπονοούμενα, όπως η περικοπή: «Η μεροληπτική στήριξη των αναγκαστικών συνενώσεων μειώνει το κύρος του περιοδικού και το μεταβάλλει σε ...προπαγανδιστικό όργανο (!) μιας εκβιαστικής, αμφιλεγόμενης και πανταχόθεν βαλλόμενης πολιτικής επιλογής».

Αλλά με την ίδια λογική θα μπορούσαμε κι εμείς να αναρωτηθούμε: Με τις θέσεις του ο κ. Αδ. Τσιομίδης, ΤΙΝΟΣ ή ΠΟΙΩΝ τις απόψεις προπαγανδίζει;; Ας είμαστε λοιπόν, πιο προσεκτικοί, όταν εκφραζόμαστε. Ο κ. Α.Τ. δέχεται ότι ένα περιοδικό πρέπει όχι μόνο να εκφράζει, αλλά και να διαμορφώνει (να καθοδηγεί, θα λέγαμε εμείς) την κοινή γνώμη, αλλά οι απόψεις του γίνονται αντικείμενικές και αμερόληπτες, ΜΟΝΟ στην περίπτωση που θα συμφωνούν με τις δικές του απόψεις, που τις θεωρεί και απόψεις της πλειοψηφίας των Ζαγορίσιων. Βάσει ποιών, τάχα, δημοσκοπήσεων;;

Τέτοιες απόψεις κρούουν, πιστεύουμε, μια λανθάνουσα έφεση προς εγκυκλιωτικές (αν όχι αυταρχικές) νοοτροπίες, που καταλήγουν πάντα στο γνωστό: «Σέβομαι όλες τις απόψεις, αρκεί αυτές να συμφωνούν με τις δικές μου».

Είμαστε απόλυτα σύμφωνοι με το τετράστιχο του Παλαμά μας, με το οποίο κλείνει το άρθρο του ο κ. Τσιομίδης. Γι' αυτό θα τελειώσουμε κι εμείς μ' ένα στίχο του μεγάλου ποιητή, από την «Ασάλευτη ζωή». Του ποιητή που πάντα αντιπάλεψε το τέλμα και την ακινησία. Και το λέει έτσι: Κι όλο ένα φως που μάχεται μια μέρα για να γίνει / Κι όλο στον όρθιο μένει».

Και για το Ζαγόρι μας, ο «όρθιος» κινδυνεύει να γίνει... βαθειά νύχτα.

Κι ασφαλώς «Κριτές θα μας δικάσουν» (όλους όμως).

Η Σ.Ε.

Λαογραφία

ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Κάθε φορά, που 'ρχεται ο θάνατος, οι άνθρωποι θρηγούμε και οδυρόμαστε. Κι αυτό, απ' τα παλιά γινόταν, ως και σήμερα σ' όλο τον κόσμο και στο Ζαγόρι. Οι ζωντανοί θρηγούσαν και θρηγούν τους πεθαμένους, κλαίγοντας κι εκφράζοντας λόγια αγάπης και συγκίνησης γι' αυτούς.

Μάλιστα, κάθε τόπος και κάθε κοινωνία είχε τον τρόπο τής να κλαίει κι είχε την όρεξη να λείι ύμνους και θρήνους περισσούς, μ' αγάπη και συγκίνηση βαθιά και ρίγος κι έντονη συμμετοχή και θλίψη.

Έτσι, θυμούμαι (κυρίως απ' το '40 ως το '47, που 'μουν μόνιμος κι αμετακίνητος κάτοικος Ζαγορίου) κάθε φορά, που χανόταν ένας στο Ζαγόρι μας (μεγάλος, ή μικρός...) μαζεύνονταν όλοι οι χωριανοί στο σπίτι του, κι όλη τη νύχτα και τη μέρα μοιρολογούσαν κι έκλαιγαν, σφιχταγκάλιζονταν συχνά, δίνοντας κουράγιο ο ένας στον άλλο, για το κακό που ήρθε.

Πέθανε η **Κασούλα τ' Κουτσλιά**, και μαζεύτηκαν όλοι δίπλα της κι όλο τη γλυκοφιλούσαν και συνεχώς μοιρολογούσαν. Σκοτώθηκε κι ο **Θεόφιλος**, το Μάη του 1947, κι όλο το χωριό συγκλονισμένο κι αναστατωμένο συμμετείχε κι έκλαιγε κι όλοι στο μοιρολόι συνεχώς ξεπούσαν.

Άρχιζε η **Μέλπω τ' Τζιόβα** και συνέχιζε η Πέτραϊνα, ακολουθούσε η Κλήνα και η θεία Κούλα και σιγανά συμπλήρωνε η θεία η Αγλαΐα κι η θεία Ρίνα.

Έλεγαν τα μοιρολόγια του Ζαγορίου μας. Αυτά που 'χαν ακούσει κι είχαν μάθει απ' τις μανάδες και γιαγιάδες τους. Κι εγώ μικρός κι ανώριμος ακόμη, ανήσυχος όμως κι αναστατωμένος, τις κοίταζα στο στόμα και στα μάτια, που όλο δάκρυζαν κι όλο μοιρολογούσαν.

Και μου 'ρχονται αυτή την ώρα στη μνήμη μου όλα σχεδόν εκείνα τα μοιρολόγια και οι θρήνοι, που μου τα υπαγόρευσε οριστικά, όταν μεγάλωσα, το 1957, η θεία η **Κούλα τ' Σιώμ**, ύστερα απ' το θάνατο της θείας **Νίτσας**.

Τέσσερα τέτοια μοιρολόγια λέγονταν κι ακούγονταν στο Ζαγόρι μας, μέχρι το 1965 περίπου, που υπήρχε παλιός και νέος κόσμος ακόμη. Και σήμερα, σας τα παρουσιάζω, γιατί είναι κάτι, που 'ρχεται απ' το παρελθόν κι έχει αξία και συγκίνηση μεγάλη.

Το πρώτο είναι πιο γνωστό, συνηθισμένο και καθιερωμένο είναι εκείνο της **Μαργιόλας**. Είναι ένας ζωντανός και πολύ ανθρώπινος διάλογος μιας πεθαμένης και των ζωντανών, που 'ναι δίπλα της, όπου οι δεύτεροι λένε και παρακαλούν την πρώτη: «**Να σηκωθεί απ' τη γη κι από το μαύρο χώμα**». Κι εκείνη απαντά συγκινημένη και λυπημένη: «**Με τι ποδάρια να σηκωθώ, χέρια για ν' ακουμπήσω**»;

Ας δούμε όμως ολόκληρο το κείμενο αυτού του μοιρολογιού, όπως ήταν καταγεγραμμένο και ειπωμένο, μέχρι χθες.

Η ΜΑΡΓΙΟΛΑ

— Σήκω, Μαργιόλα, μ' απ' τη γη κι από το μαύρο χώμα.
— Με τι ποδάρια να σηκωθώ, χέρια για ν' ακουμπήσω;
— Κάνε τα χέρια σου τσαπιά, τις απαλάμες φτυάρια. Ρίξε το χώμα από μεριά, την πέτρα από την άλλη. Για σήκω, ντύσου κι άλλαξε και βάλε την αρμάτα, να λάμπει πάλι ο νουντάς, το πέρα σανισίνι.

Κι ακολουθεί το δεύτερο **ζαγορίσιο μοιρολόι**, που 'χει πολλές σκέψεις και μύριους προβληματισμούς και συγκινήσεις, με σπουδαιότερους τους τελευταίους στίχους του, που λένε: «**Τούτη τη μέρα ζήσαμε, την άλλη ποιος το ξέρει, για ζούμε, για πεθαίνουμε, για σ' άλλον κόσμο πάμε**»;

Ο ΧΑΡΟΣ ΚΑΒΑΛΑΡΗΣ

Με γέλασαν τα πουλιά, της Άνοιξης τ' αηδονία. Με γέλασαν και μου 'πανε: Ο Χάρος δε με παίρνει. Βάνω, φτιάνω τα σπίτια μου, τα μαρμαροχτισμένα. Βάνω στις πόρτες μάλαμα, στα παραθύρια ασήμι και τη βαρεία εξώπορτα με χάλκωμα δεμένη. Στο παραθύρι κάθομαι, τους τόπους αγναντεύω. Βλέπω στη ρούγα να 'ρχεται, ο Χάρος καβαλάρης, με τ' αλόγο του παίζοντας και το σπαθί στο χέρι. Σέρνει τους νιους απ' τα μαλλιά, τους γέρους απ' τα γένια. Φέρνει και τα μικρά παιδιά στη σέλλα φορτωμένα. Τα μάτια μου διακρύσανε και η καρδιά μου τρέμει. Τούτη τη μέρα ζήσαμε, την άλλη ποιος το ξέρει, για ζούμε, για πεθαίνουμε, για σ' άλλον κόσμο πάμε;

Κι ακολουθεί «Το μοιρολόι της Γιώργαινας», που έκλαιγε κι οδυρόταν, κι έφτανε ο ήχος της φωνής της ως το γεφύρι του χωριού κοντά στο μύλο.

Και το στοιχείο της φωνάζει δυνατά να σταματήσει «Τι το γαρύρι ράϊσε και το ποτάμι στάθι». Κι η Γιώργαινα του απαντά, σπένει και τολμηρά: «**Το πως να κόψω τον αχό και πως το μοιρολόι, η Γιώργος δεν εφάνηκε δώδεκα μήνες τώρα**»;

Και να, αυτούσιο, το τρίτο μοιρολόι:

ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΪ ΤΗΣ ΓΙΩΡΓΑΙΝΑΣ

Γιώργαινα μοιρολόγιαε κοντά εις το ποτάμι. Και το γιοφύρι ράϊσε και το ποτάμι στάθι και το στοιχείο του ποταμού κι αυτό στην άκρη βγήκε, τη Γιώργαινα παρακαλεί κι από κοντά της λείει: — Πάψε, κυρά μου, τον αχό, κόψε το μοιρολόι, τι το γιοφύρι ράϊσε και το ποτάμι στάθι. — Το πως να κόψω τον αχό και πως το μοιρολόι, που Γιώργος δεν εφάνηκε δώδεκα μήνες τώρα; να βγει ψηλά, να ρθει κοντά στα έρημα τα σπίτια, να δει τη μαύρη μάνα του, τη δόλια του γυναίκα να βρει τη Βάσω ορφανή, τη Λότη του στο χώμα;

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΠΑΛΗΗΚΑΡΙΟΥ

Και μου 'ρχεται στο νου μου «Ο τάφος του παληκαριού», όπου μάνα κλαίει και θρηνεί για το χαμένο γιο της, λέγοντάς του, σπένει τικά:

«Ευφές βήκα και πλάγιασα, ψηλά σ' ένα λιθάρι. Κι εκεί 'ταν μνήμα κλέφτικο, θαμένο παληκάρι. Δεν τόειδα, γιε μου, και το πάτησα, επάνω στο κεφάλι. Κι ακούστηκε φωνή βαθιά, κάτω απ' το λιθάρι: — Ποιος είν' αυτός, που με πατεί, απάνου στο κεφάλι; Αν είναι νιος, ας χαιρείται και νια, ας καμαρώνει κι αν είναι κλέφτης, ροντας... χαλάλι να του γένει».

Έτσι το θυμούμαι εκ του πρωτοτύπου κι από το στόμα των **Δωδεκαφωτών** της γενιάς του τριάντα και σαράντα.

Έτσι έκλαιγαν κι έτσι θρηγούσαν οι πρόγονοί μας θανατοποιώντας Ζαγορίσιοι τους συγγενείς και φίλους τους, τους συγχωριανούς τους, γενικά κι τους γνωστούς, του τότε κόσμου. Κάτι, που σήμερα εμείς και δεν υπάρχει πια.

Βέβαια ο θρήνος της καρδιάς και της ψυχής υπάρχει πάντα ζωντανός κι είναι για πάντα υπαρκτός, σ' αυτό τον κόσμο.

Όμως, ο τρόπος των συγχωριανών και Ζαγορίσιων γεννημένων και πεθαμένων θρηγούσαν και οδύρονταν, είναι **όντως** λεπτός και ποιητικός, συγκινητικός και μερικές φορές συγκλονιστικός, όπως πιστώνει κανείς, όταν διαβάσει, ή κυρίως όταν ακούσει μετά μοιρολόγια, κατά τα μοιρολόγια κι αποκτήσει έντονα και ζωντανά, έμπνευσι και υπαρκτά βιώματα.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ

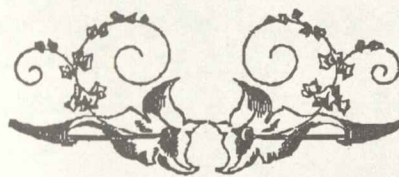
Λαογραφία

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
(Β μέρος)

20. Όλα τα 'χ' η Μαριουλή... ου φριτζιές τσ' έλπι.

Και συνεχίζω με τις παροιμίες, που άκουγα και κατέγραφα (στα ίδια περίπου χρόνια), απ' το **Μάνθο τ' Παπαγιάνν'** κι απ' τον αξέχαστο και διακεκριμένο ιεροψάλτη, **Χριστόδουλο Μπουλτζάτη**.

Είναι όλες γνήσιες ζαγορίσιες παροιμίες, με τους συνήθεις γλωσσικούς τους ιδιωτισμούς, τη συντομία τους,

την αποφθεγματικότητά τους, αλλά και τη σκληρή, πολλές φορές, δηκτητικότητά τους.

1. Η γλώσσα κόκκαλα δεν εχ' κι κόκκαλα τσακίς'.

2. Ακόμα δεν τουν είδαμαν, Γιαν' τουν φουνάξαμαν.

3. Ου καλός, καλό δε βλεπ'.

4. Άρες - μάρες ...κουκουνάρες.

5. Όπους έστρουσις ...θα κοιμθείς.

6. Λουγαριάς' χουρίς τουν ξινουδόχου.

7. Ζήσι μαύρ' να φας τριφύλλ'.

8. Ου παπάς απ' την Πολ' ... η παπαδιά μουλουγάει.

9. Φύλαξ' τα σκτιά, να 'χεις τα μσα.

10. Ου λύκους τρέχα αλλάξ' ... τ' γνών' δεν τ' ν' αλλάξ'.

11. Ποιος θα βαλ' του χερ' τ' στου μελ' ... κι δε θα του γλείψ'.

12. Κάλλια ύπνου ... παρά δείπνου.

13. Σαν η μύγα στου γάλα.

14. Ηύρι η νυφ' μας του γυνί, πίσου απού τ' θύρα.

15. Φάϊ, νυφ', ζμί. Καλά είν' κι τα κουνιφίδια.

16. Κι αν είσι κι παπάς, μι ν' αράδας θα πας.

17. Ου λύκους απ' του μέτρου τρώει.

18. Δεν έχ' απ' τουν ήλιου μοίρα.

19. Οι πουλλές οι μαμμές βγαζν' γκαβό του πιδί.

20. Όλ' κλαιν' τα λάλια, τς κι ου μυλουνάς τ' αυλάκ' τ'.

Και τώρα τελειώνω με τις παροιμίες που άκουγα **στου Μσουχώρ'** και στα **Γκεσέρια** κάθε βράδυ, όταν όλοι οι έφηβοι του Δικόρφου, τα χρόνια εκείνου (της δεκατίας του σαράντα και πενήντα) συγκεντρωνόμαστε κάθε μέρα, για να χαρούμε και να τραγουδήσουμε ομαδικά:

1. Θελ' κι ου μούτρσιους καφέ... να πάει μι τα γιλάδια.

2. Αναθιμάσι ξενιτιά, μι τα φαράκι απου 'χεις.

3. Κινούργια μέρα, κινούργιου ξιμετ'.

4. Κ'τσοί, στραβοί, στουν Παντλήμουνα.

5. Θέλει τέχνη του ριπαν'.

6. Ως π'φταν' του πάπλουμα, απλών' τα πουνάδια.

7. Δε γνουςίς' του σκλί τουν αφέντ'.

8. Μια-δυό... η στάμνα, για νιρό.

9. Νάκαναγ όλες οι μύγες μελ' θά 'τρουγαν κι οι γύφ' μι τα χιλάρια.

10. Χουρταμένους ου παπάς, χουρταμέν' κι η παπαδιά, σιούκουσ', νυφ' του τραπέζ'.

11. Κ'βέντα, κ'βιντούλα, τρώει ου λύκους τ' βιτούλα.

12. Νάϊσι καλά τουν Αϊγυούστου μι δικαουχτώ βιλέντζις.

13. Άλλου τούτου κι άλλου τ' άλλα, κι άλλου της Παρασκίβης του γάλα.

14. Ιδώ καράβια πνίγοντι... κι συ, βαρκοούλα μ' πού πας;

15. Χέσι κώλι ... κι άφσι κι όλι.

16. Τ' άδικου... ουκ ευλογείτι.

17. Ό,τ' ακούς στ' γειτονιά σ', καρτέρα του κι στ' γουνιά σ'.

18. Ανεμομαζώματα; Διαουλουσκουρίσματα.

19. Όπως έστρωσις... θα κοιμθείς.

20. Η κότα πιν' νιρό κι κτάει κι του Θιό.

Ήταν καμιά εξηναριά περίπου παροιμίες του Δικόρφου και του Ζαγορίου γενικότερα, που έχω καταγράψει στη μνήμη μου, αλλά και στα χρόνια σημειώματά μου (ως δεκαοχτάρης και εικοσάρης) τα χρόνια εκείνα.

Και βέβαια, οι γενιές, που έζησαν στο Ζαγόρι, τις χρησιμοποιούσαν και τις χρησιμοποιούν ακόμη οι ελάχιστοι εναπομεινάντες.

Όμως, πρέπει να γνωρίζουμε όλοι μας, ότι η νέα γενιά των παιδιών και των εγγονών μας, **ελάχιστες απ' αυτές τις σοφές παροιμίες γνωρίζουν και χρησιμοποιούν στην καθημερινή, προφορική τους γλώσσα**.

Γι' αυτό κατέγραψα σ' αυτά τα δυο σημειώματά μου, όλες τις **ζαγορίσιες παροιμίες**, που γνώριζα και έλεγα, μάθαινα και άκουγα στο θρυλικό Ζαγόρι μας. Γιατί, υποπτεύομαι, ότι θα 'ρθει σύντομα καιρός, που δεν θα χρησιμοποιούνται πλέον και θα 'ναι ένα νεκρό κομμάτι της ζαγορίσιας και αξέχαστης ιστορίας μας, αυτό το ανθολόγιο της λαϊκής σοφίας.

Υ. Ρ. Από **ετυμολογικής** πλευράς η λέξη παροιμία είναι **σύνθετη**. Τα δύο συνθετικά της είναι η **πρόθεση** παρά και το ουσιαστικό ο **οίμος**, που θα πει η οδός, ο δρόμος (παρά = δίπλα).

Γνωστή η παρόμοια και σύνθετη λέξη **προοίμιο**, που θα πει: η αρχή του δρόμου, το ξεκίνημα (που συνήθως χρησιμοποιείται μεταφορικά).

Παροιμία λοιπόν είναι κάτι, που λέγεται και ακούγεται απ' όλους, δίπλα στο δρόμο, κάθε τοπικής κοινωνίας.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ

Μεγάλη Τετάρτη, ανεβήκαμε ύστερα από πεζοπορία μιας ώρας τη Σκάλα του Βραδέτου, που συνδέει το ομώνυμο χωριό με το Καπέσοβο, στο Ζαγόρι της Ηπείρου.

Η ελικοειδής σκάλα ύψους τριακοσίων μέτρων σκαλισμένη στον απότομο βράχο, φαίνεται, αντικριστά στον ήλιο, επιβλητική, θυμίζοντας πως για την κατασκευή της, γύρω στα 1750, ξοδεύτηκαν κατά πως μετρήσε σφά η ντόπια παράδοση, σαράντα φορτώματα αλάτι για τη διατροφή των Ζαγορισίων μαστόρων.

Την ώρα του δεινίου δυο μεγάλα υπέρσχα γαλάζια μάτια γεμάτα φως μας προϋπάντησαν.

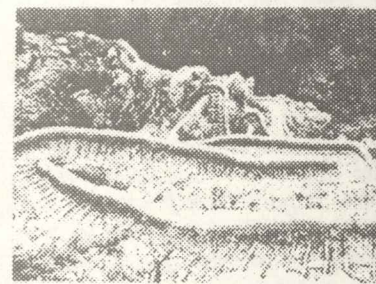
- Γίονα μου, αργά διαθήκατε. Κοπιάστε μέσα για καφέ, γλυκό, λουκούμι.

Μια Σμυρνιά στο Βραδέτο

Θα βρέξει κιόλας, δεν είδατε τα σύννεφα; - Είπες γίονα μου και τα μάτια σου μιλούν θάλασσα. Εσύ δεν είσαι από εδώ. Πες μας.

- Γεννήθηκα στη Σμύρνη στα 1909. Το εικοσιδύο με την καταστροφή πιάσαμε Μυτιλήνη. Δε μας δέχτηκαν, είχε φρακάρει το νησί από πρόσφυγες. Στη Σαλονίκη μείναμε είκοσι μέρες. Ο πατέρας μου δεν ήθελε να μείνουμε εκεί, σ' ένα τούρικο σπίτι, σωστό παλάτι, που 'ταζε να μας δώσει ο στρατιωτικός διοικητής, καλός άνθρωπος. Ηθελε να πάμε πιο μακριά απ' τη Σμύρνη. Φοβόταν μην έρθουν κι εκεί. Μας είπε θα πάμε στο Ζαγόρι, στα Γιάννενα. Ξέρεις ο παππούς

του ήταν Ηπειρώτης έμπορος κι είχε βρεθεί στη Μικρασία όπου στη Σμύρνη έφτιαξε το μαγαζί μας. Έντεκα χρονών βρέθηκα στην Πρέβεζα. Εγώ, η κυρ

Η σκάλα του Βραδέτου

Αγγέλα η Σμυρνιά.

- 1922 όταν έφυγες απ' την Σμύρνη, δγάζω 1909 που γεννήθηκες, κάνουν δεκατρία κι όχι έντεκα, κυρ' Αγγέλα.

- Με λέγαν έντεκα, μιας και στη Σμύρνη η ήθελε ένα Τούρκος, όμορφο παλικάρι, κι αν ήξεραν πως ξεπέραγα τα δώδεκα τα πράγματα θα 'ταν αλλιώς. Θα μ' έπαιρνε!

- Θα 'ταν καλύτερα;
- Θα 'ταν εκεί...

Στην Πρέβεζα μείναμε ένα χρόνο σε αντίσκηνα. Μετά άλλον ένα χρόνο στα Γιάννενα, σε παράγκες. Και αργότερα με συναιέσιο παντρεύτηκα στο Βραδέτο. Από τότε εδώ στην Πίνδο. Ή'ηλά στα 1400 μέτρα. Πρόβατα και χιόνι.

- Από δω είναι ο άντρας σου;

- Ναι ήταν, συχωρεμένος να 'ναι. Τώρα είναι εκεί ο μαύρος, εδώ και τριάντα χρόνια στον Αη Γιώργη. Καλός ήταν. Έκανα μαζί του ένα γιο και μια θυγατέρα. Γνώρισα χαρές και λύπες. Δούλεψα στ' αμπέλια, στη βοσκή. Τραγουδούσα πάνω στις πλατιές πέτρες. Σε κείνη την πλάκα! Δες της, φαίνεται, ένα χιλιόμετρο από εδώ, με μένα τότε αναποδογύριζαν από έρωτα τα χαρτάκια. Ελα, σέρε τώρα εκεί με την δικιά σου Ρω.

- Ο γιος, η κόρη που είναι;
- Ο γιος μου έχει 'χαχαροπλαστείο στα Γιάννενα. Δεν τον άφησαν να γίνει υπάλληλος τραπεζίτης, μιας και τον κατηγορήσαν χωριανοί μας για κομμουνιστή.

- Τι κακό έκανε;
- Εγώ έκανα. Αυτό και μόνο. Έδωσα ένα καρβέλι ψωμί σε έναν αντάρτη που πεινασμένος χτύπησε αυτήν εδώ την ζύλινη πόρτα. Να, έτσι χτύπαγε, συνθηματικά. Ύστερα μου έφερνε αυτός πράματα.

- Πίστεψες στους αντάρτες;
- Μ' άρεσε η λεβεντιά τους, η θωριά τους, τ' όνειρό τους... Να τους έδινες καβάλα στ' άλογα, σαν αστραπή διάβαιναν. Κι ο δικός μου ήταν τόσο ζεστός. Όμορφο παλικάρι. Τ' αγάπησα...
- Η κόρη σου;

- Παντρεύτηκε στην Πρέβεζα, όπου εκεί σπίτι και δύο εγγόνα μου. Η Αγγελική μου, ήρθε πέρι με τους συμπατριώτες της. Αυτήνης να δεις μελιά σμυρνιά. Η θυγατέρα μου με παίρνει με το ζόρι ένα μήνα μαζί της στην Πρέβεζα. Είναι λείε επιπλέον για μένα να περνώ τα Χριστούγεννα στο Βραδέτο με άλλες τρεις γυναίκες όλες κι όλες που μείνουν εδώ. Οι άντρες βλέπεις πέθαναν, τα παιδιά έφυγαν.

- Κι ο γιος σου;

- Παντρεύτηκε Μυτιλήνη. Άκου να δεις... Φαντάρος στη Θερμή, τον πύλε. Πήγαμε να φέρομε τα προβά. Ολα παρδαλά. Σαν της Σμύρνης, ζευγαρωστά λουλουδιόστα, χρυσανθέστα. Απ' την Θερμή, αγνάνεψα τ' Αββά. Είπα στη νύφη να με πάει απάνω. Το βρήκε μακριά. Άκου μακριά, από τριάντα. Ως και τα κοίκα κι ανήγαγε. Αλλά τι να πεις, νύφη είναι, άστο...

- Θυμάσαι τη Σμύρνη κυρ' Αγγέλα;
- Όταν δεν μπορού να κοιμηθώ τη βράδια, έρχεται μέσα στα μάτια μου το Κορδελιό κι ο Προφήτης Ηλίας.

- Πήγα πριν δέκα χρόνια στην Πρωφήτη Ηλία κυρ' Αγγέλα. Στο Κορδελιό, στη Σμύρνη, στην Ξεσο, στ' Αββά, στα Μοσχονίσια, στην Πέργαμο. Έπε προσκύνισα στο σπίτι της γιαγιάς μου, της κυρα-Δέσποινας, τις δικές μου ρίζες...

- Είδες τον Προφήτη Ηλία, κάτω σπρω, καμαρωτό, πάνω απ' τον αλάνο. Κι από εκεί φηλά αγναντεύεις το πέλαος; Αχ να 'μουν μαζί σου...

- Θες ακόμα να πας;
- Ολοένα ξεπετιέται στα μάτια μου εκείνο το παλικάρι το τσιροπάλιο που γνώρισα στον Προφήτη Ηλία ένα γιο πριν την καταστροφή και το διαμύρι.

Κάθε νύχτα με καλεί και με παρμένο μου λέει:

BEKLEDIM DA,
BEKLEDIM DA,
GELMEDIN.
NIGHIN BENI SEVMEDIN?
OLUNGHE KADAR BEN SANA

SEVENEGHEIM,
SARI GUL.

- Το ξέρεις στα ελληνικά;
- Ναι, γράφε:

Σε περίμενα, δεν ήρθες.
Γιατί δεν μ' αγάπησες;
Όσο που να πεθάνω θα σ' αγαπάω, κίτρινο τριαντάφυλλο.

- Θα πάμε μαζί εφέτος στον Προφήτη Ηλία, κυρ' Αγγέλα!

- Γίονα μου, καρδούλα μου και μάρι μου, σ' αγαπώ. Είσαι και εσύ από κείνα τ' άγια χώματα... Μα θα πεθάνω εκεί και μη με φέρεις πίσω, θέλω ν' αντανέω το πέλαος.

Από το βιβλίο του Αρη Καραβίτη «Αναζητώντας την Εσπέραν»

ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙΟΥ

Οι ωραίες εκδηλώσεις συνεχίζονται

Από την Οργανωτική Επιτροπή των εκδηλώσεων του ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΥ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙΟΥ ανακοινώθηκαν τα παρακάτω:

1. Από εφέτος τον Αύγουστο οι εκδηλώσεις μας, που ξεκίνησαν μαζί με την κατασκευή του θεάτρου το 1994, από την ιστορική

«Δεσποινίς ετών 39», κωμωδία των Αλέκου Σακελλάριου-Χρίστου Γιαννακόπουλου, με το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Ιωαννίνων.

4 Αυγούστου, ημέρα Δευτέρα: «Φιλάργυρος» του Μολιέρου με το Θεσσαλικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Κώστα Τσιάνου.

9 Αυγούστου, ημέρα Σάββατο: «Η τέχνη του ακορντεόν», ρεσιτάλ του συμπατριώτη Κωνσταντίνου Ράπτη της Ανωτάτης Σχολής Μουσικής και Θεάτρου του Ανοόβερου με έργα J. S. Bach, D. Scarlatti, J. Haydn, C. Debussy, A. Piazzola, R. Galliano, κ.ά.

10 Αυγούστου, ημέρα Κυριακή: Βραδυά Ελληνικής και Βαλκανικής δημοτικής μουσικής και χορών.

ΣΗΜ.: Γίνονται συνεννοήσεις για μια μοναδική βραδυά με το πιο παραδοσιακό συγκρότημα της Νέας Ορλεάνης, το Preservation Hall Jazz Band, το οποίο θα εμφανισθεί και στο θέατρο Λυκαβηττού την 1η Σεπτεμβρίου.

Στην εκδήλωση του Μονοδενδρίου το φημισμένο συγκρότημα, εκτός από μουσική τζαζ και σπιρίτσουαλς, θα αποδώσει μοιρολόγια και άλλα μονοφωνικά και πολυφωνικά τραγούδια της Ηπείρου.

Η μόνη οργανωτική δυσκολία είναι ο χρόνος πραγματοποίησης της εκδήλωσης, επειδή οι ξένοι καλλιτέχνες δεν μπορούν να έρθουν στην Ελλάδα νωρίτερα από τις 22 Αυγούστου, περίοδο που οι καιρικές συνθήκες και η γενική τουριστική κίνηση στο Ζαγόρι δεν συνιστούν θετικά στοιχεία για την επιτυχία μιας τέτοιου διεθνούς διαμετρήματος εκδήλωσης. Εάν υπάρξει ευνοϊκή εξέλιξη, θα γίνει έγκαιρη ενημέρωση του κοινού. Άλλως η εκδήλωση θα αναβληθεί για το καλοκαίρι του 1998, γιατί έχει γίνει αρκετή προεργασία με τα Ηπειρωτικά τραγούδια που θα αποδώσει το ξένο συγκρότημα.

«Το μικρό Ηρώδειο» της περηνής μας, όπως ονόμασαν το ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙΟΥ προσωπικότητες της πνευματικής ζωής της χώρας, υποσχέται να χαρίσει και πάλι στους μας ώρες μοναδικής και καλύτερης σημείας της μικρής

Νέα του τόπου μας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΦΕΤΕΙΝΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΥ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙΟΥ

Όλες οι εκδηλώσεις αρχίζουν στις 9 μ.μ.

29 Ιουλίου, ημέρα Τρίτη: «Δεσποινίς ετών 39», κωμωδία των Αλέκου Σακελλάριου-Χρίστου Γιαννακόπουλου, με το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Ιωαννίνων.

4 Αυγούστου, ημέρα Δευτέρα: «Φιλάργυρος» του Μολιέρου με το Θεσσαλικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Κώστα Τσιάνου.

9 Αυγούστου, ημέρα Σάββατο: «Η τέχνη του ακορντεόν», ρεσιτάλ του συμπατριώτη Κωνσταντίνου Ράπτη της Ανωτάτης Σχολής Μουσικής και Θεάτρου του Ανοόβερου με έργα J. S. Bach, D. Scarlatti, J. Haydn, C. Debussy, A. Piazzola, R. Galliano, κ.ά.

10 Αυγούστου, ημέρα Κυριακή: Βραδυά Ελληνικής και Βαλκανικής δημοτικής μουσικής και χορών.

ΣΗΜ.: Γίνονται συνεννοήσεις για μια μοναδική βραδυά με το πιο παραδοσιακό συγκρότημα της Νέας Ορλεάνης, το Preservation Hall Jazz Band, το οποίο θα εμφανισθεί και στο θέατρο Λυκαβηττού την 1η Σεπτεμβρίου.

Στην εκδήλωση του Μονοδενδρίου το φημισμένο συγκρότημα, εκτός από μουσική τζαζ και σπιρίτσουαλς, θα αποδώσει μοιρολόγια και άλλα μονοφωνικά και πολυφωνικά τραγούδια της Ηπείρου.

Η μόνη οργανωτική δυσκολία είναι ο χρόνος πραγματοποίησης της εκδήλωσης, επειδή οι ξένοι καλλιτέχνες δεν μπορούν να έρθουν στην Ελλάδα νωρίτερα από τις 22 Αυγούστου, περίοδο που οι καιρικές συνθήκες και η γενική τουριστική κίνηση στο Ζαγόρι δεν συνιστούν θετικά στοιχεία για την επιτυχία μιας τέτοιου διεθνούς διαμετρήματος εκδήλωσης. Εάν υπάρξει ευνοϊκή εξέλιξη, θα γίνει έγκαιρη ενημέρωση του κοινού. Άλλως η εκδήλωση θα αναβληθεί για το καλοκαίρι του 1998, γιατί έχει γίνει αρκετή προεργασία με τα Ηπειρωτικά τραγούδια που θα αποδώσει το ξένο συγκρότημα.

«Το μικρό Ηρώδειο» της περηνής μας, όπως ονόμασαν το ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙΟΥ προσωπικότητες της πνευματικής ζωής της χώρας, υποσχέται να χαρίσει και πάλι στους μας ώρες μοναδικής και καλύτερης σημείας της μικρής

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΛΩΝ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Την προηγούμενη Κυριακή, πραγματοποιήθηκε η πρώτη εκδρομή του Ο.Φ.Π.Ι. στην Ηπειρώτικη Ύπαιθρο και συγκεκριμένα στο Ζαγόρι (Ασπράγγελοι-Ελάτη-Δίκορφο).

Στο Δίκορφο, ο Δημήτρης Παπαγιαννόπουλος, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του χωριού, παρουσίασε προβολή σλάιτς με θέμα «Το Ζαγόρι χθες και σήμερα» και πρόσφερε στο σύλλογο, βιβλία του ίδιου, με θέμα το «Δίκορφο Ζαγορίου. Ματιές μέσα στο Χρόνο».

Ο δε πρόεδρος της Κοινότητας Ασπραγγέλων Κος Γαβριήλ Παπαναστασίου διένεμε βιβλία σχετικά με το Ζαγόρι σε όλους τους συμμετέχοντες. Και τα δυο χωριά, συνόδεψαν την φιλοξενία τους με κέρασμα αναψυκτικών και γλυκών. Τους ευχαριστούμε όλους θερμά.

Οι ποδηλάτες αποχαιρέτησαν το Δίκορφο «Στήνοντας Ζαγορίσιο χορό στο Μεσοχώρι» και η εκδήλωση τερματίστηκε στους Ασπραγγέλους με απονομή «Αναμνηστικών Διπλωμάτων».

ΑΡΚΟΥΔΑ ΚΑΤΕΒΗΚΕ ΓΙΑ... ΜΕΛΙ ΣΤΟΥΣ ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ

Αρκούδα... γλυκατζού, έκανε την εμφάνισή της στους Φραγκάδες Ζαγορίου. Η αρκούδα χωρίς να φοβηθεί καθόλου, πλησίασε το σπίτι του Πασχάλη Τζαφλίδη και «περιποιήθηκε» δεόντως τις πέντε κυψέλες που ήταν γεμάτες με μέλι και βρισκόταν σε απόσταση εκατό μέτρων από το σπίτι του.

Αφού έφαγε αρκετές από τις κερήθρες, στη συνέχεια κατέστρεψε τις υπόλοιπες και έφυγε. Ο κ. Τζαφλίδης το πρωί κατάλαβε τι είχε γίνει, αλλά το μόνο που βρήκε ήταν τα αποτυπώματα της αρκού-

δας και ό,τι είχε απομείνει από το δείπνο της...

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΣΤΟ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

Την Κυριακή 29 Ιουνίου ο Δήμαρχος Αθηναίων κ. Δημήτρης Αβραμόπουλος, ο οποίος ήρθε στα Γιάννενα για ιδιωτικούς λόγους, επισκέφτηκε και τα Ζαγοροχώρια, με τελικό προορισμό το Μονοδένδρι, όπου και γευμάτισε απολαμβάνοντας την παραδοσιακή «αλευρόπιτα» αλλά και την απaráμιλλη φυσική ομορφιά με το υπέροχο δομημένο περιβάλλον του χωριού.

Τον κ. Αβραμόπουλο κατά την επίσκεψή του στο Μονοδένδρι συνόδευσαν ο βουλευτής του Νομού μας κ. Αντ. Φούσας, ο βουλευτής Β Αθηνών κ. Αγγ. Μπράτσακος κ.ά.

Κατά βάσιμες πληροφορίες στη διάρκεια του καλοκαιριού, πιθανόν τον Αύγουστο, θα έχουμε την τύχη να φιλοξενησουμε και πάλι στο Μονοδένδρι τον κ. Αβραμόπουλο.

Σ.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

1. Η προσφορά των 10.000 δρχ. υπέρ του περιόδου μας στη μνήμη της Ευσταθίας Ζωρδούμη ήταν του εφέτη κ. Ιωάννη Λώλη (και όχι Λούλη) από τα Άνω Πεδιά.

2. Στην αναδημοσίευσή μας από τα «Ζαγορίσια Νέα», πριν 65 χρόνια ο Γ. Θεοδωράκης, πατέρας του μουσικοσυνθέτη Μίκη Θεοδωράκη, δεν ήταν Γενικός Διοικητής, αλλά Γενικός Γραμματέας της Γεν. Διοίκησης Ηπείρου. (Η πληροφορία από τον Γιάννη Νικολαΐδη).

Υ.Γ. Σε προηγούμενη επίσκεψή του στο Δίλοφο, ο Γ. Θεοδωράκης είχε μαζί του και την οικογένειά του και βέβαια το γιο του Μίκη, που ήταν πολύ ζωηρός. (Η πληροφορία από το Βύρωνα Βαρζώκα κατά αφήγηση της μακαρίτισσας πεθεράς του Γεωργίας Νουτσόπουλου).

Διομήδης Ν. Σουσιόπουλος

**ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ
ΣΤΟ ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟ ΤΙΜΑ
ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ «ΙΩΑΝΝΙΝΑ
1890-1950»**

της ΕΛΕΝΗΣ ΜΠΙΣΤΙΚΑ

Η στήλη είχε το προνόμιο να αναγγείλει πρώτη την έκθεση του φωτογραφικού βιβλίου Τέχνης «Ιωάννινα 1890-1950» που κυκλοφόρησε από την ιστορική Ριζάρειο και τις εκδόσεις «Ολκός». Και στην παρουσίασή του, στην Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών, παρουσίασε τον Κώστα Μπαλάφα και τον Σπύρο Μελετήζη, είχαμε εκφράσει την ευχή αυτή η ξεχωριστή έκδοση να τιμηθεί με το Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών. Τώρα μας αναγγέλλεται μια σημαντική πανευρωπαϊκή αναγνώρισή του. Τα «Ιωάννινα 1890-1950» διακρίθηκαν ανάμεσα σε 1.700 άλλες εκδόσεις από 18 ευρωπαϊκές χώρες και τιμήθηκαν σε ειδική τελετή που έγινε στο Εδιμβούργο, στο κτίριο Redford Barracks, με το ασπασμένο βραβείο Sappi Europe Printer of the Year 1996 για «το πνεύμα της καινοτομίας, τον αγώνα για την κατάκτηση νέων υψηλών επιδόσεων» και «εξαιρετικό επίτευγμα της τυπογραφίας». Για την παρουσίαση και παγκόσμια προβολή των βραβευμένων έργων πρόκειται να γίνει τον Σεπτέμβριο του 1997 στο Κέντρο Τάουν ειδική εκδήλωση. Οι ωραίες φωτογραφίες που έχουν κλείσει μέσα τους την ψυχή των Ιωαννίνων - των κατοίκων του, της Λίμνης Παμβώτιδας, της τότε καθημερινής ζωής, τις συνήθειες και παραδόσεις που ξεθώριασαν στο πέρασμα των χρόνων, αυτά τα ντοκουμέντα ζωής και ομορφιάς που φέρουν τις υπογραφές της Βούλας Παπαϊωάννου, της NELLYS'S, του Άγγελου Καλογερίδη, του Βασίλη Κουτσαβέλη, του Τένη Παναγιωτίδη και των σύγχρονων που συνεχίζουν, Κώστα Μπαλάφα και Σπύρο Μελετήζη, τώρα θα τις δουν, έκθαμβοι, μάτια στην άλλη άκρη του κόσμου! Το βραβείο αυτό, το οποίο κυριώς επιβράβευση την άριστη εργασία και το αποτέλεσμα του τυπογραφικού Οίκου «Α. Πετρούλακης» ΑΕΒΕ, είναι μεγάλη πηγή χαράς και ικανοποίησης γι' αυτούς που συνέτειναν στην έκδοση του βιβλίου αυτού. Η Ριζάρειος και ο Άγγελος Κίτσος, η «Ολκός» και η Ειρήνη Λούβρου, ο Στέλιος Σκοπελίτης, ο Βασίλης Σφυρόδρας, ο Βασίλης Χαρίσης θα πρέπει να νιώθουν μεγάλη

Νέα του τόπου μας

ικανοποίηση για την υποδοχή που είχε το βιβλίο αυτό από πανευρωπαϊκό Οργανισμό «μεγάλης εμπειρίας». Τα Γιάννινα είναι τόπος μαγικός και δεν θα πάψουν ποτέ να είναι πηγή εμπνεύσεως, και όχι μόνον για μας τους Έλληνες, όπως απέδειξαν οι κριτές του Βραβείου, που κοίταξαν στον καθρέφτη των σελίδων και είδαν τις εικόνες ενός κόσμου όπου η ωραιότητα τοπίου και ανθρώπων νικά το χρόνο και διαβαίνει τα σύνορα.

Από την εφημερίδα
«ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» της 15-6-1997

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Αρχές του έτους 1997 ιδρύθηκε στην Ελάτη Ζαγορίου Σύλλογος, με την επωνυμία «Πολιτιστικός - Οικολογικός Σύλλογος Νέων ελάτης «ΤΑ ΠΑΛΤΕΝΙΑ».

Σκοπός του Συλλόγου είναι η σύσφιξη και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών που αποσκοπούν στην πρόοδο, ανάπτυξη και ιστορική συνείδηση του χωριού. Κατόπιν εκλογών που διεξήχθησαν το Δ/κό Συμ. του Συλλόγου απαρτίζεται από τα κάτωθι μέλη:

Πρόεδρος: Πολύζος Νικόλαος
Αντιπρόεδρος: Γοργόλης Γεωργίος
Γραμματέας: Δεματάτη Ελένη
Ταμίας: Θεοχάρους Γλυκερία
Μέλη: Μπακάλη Ολυμπία,
Λαορίδα Αθανασία, Φερούκας Σωτήριος.

Ευχόμαστε, τέλος στο νέο Σύλλογο κάθε επιτυχία.

45 ΟΛΟΚΛΗΡΑ ΧΡΟΝΙΑ!!!

Επί 45 χρόνια, 2 Κοινότητες του κεντρικού Ζαγορίου, Μανασσή και Καλουτά, εμπαίζονται από το εκάστοτε Κράτος για 5 χιλιόμετρα ασφαλισμένης του επαρχιακού δρόμου που τα ενώνει με τα Γιάννινα! Ποιος από όλους εκείνους που μια βροχερή Κυριακή του Μάη του 1952 βρέθηκαν στην Κεντρική Πλατεία του Δικόρφου κατά τα επίσημα εγκαίνια της διάνοιξης του δρόμου Ελάτης-Δικόρφου-Μανασσής-Καλουτάς, θα μπορούσε να φανταστεί ότι 45 χρόνια αργότερα ο δρόμος αυτός θα παρέμεινε χωματόδρομος με βράχια και λακούβες, παρά τον αγώνα και τις παρακλήσεις 2 ολοκληρών γενεών προς το ασυγκίνητο ψυχρό Κράτος!

Και όμως, έτσι εξελίχθηκαν τα πράγματα. Και αυτή είναι η πραγ-

ματικότητα. Στην σημερινή Δημοκρατία Ελλάδα όποιος σκούζει και έχει μαχαίρι τρώει πεπόνι, όπως θα έλεγε και ο αξεχαστος Φανίσιος, και φαίνεται ότι η περιοχή μας δεν διαθέτει ούτε φωνή ούτε μαχαίρι, ή τουλάχιστον μεγάλη φωνή και μεγάλο μαχαίρι. Έτσι 3 φορές ως τώρα έχασε την ευκαιρία την τελευταία στιγμή.

Η τελευταία ήταν και η πλέονεπιβόνη, καθώς εκτός από την φύση της, δηλ. μη συνέχισαν υπάρχουν εργολαβίες πέρα από το Δικόρφο με τα χρήματα της έκπτωσης, εμπεριέχει και το στοιχείο του εμπαιγμού και των ψευδών υποσχέσεων εκ μέρους των εκλεγμένων αρχόντων μας.

Χωρίς να θέλουμε να αντιδικήσουμε με αυτούς που ευνοήθηκαν, καθώς είχαν το μεγάλο μαχαίρι, παρακαλούμε τον κ. Νομάρχη να κρατήσει τις κατά καιρούς υποσχέσεις του και να διαθέσει το ποσό που απαιτείται, λιγότερο από 100 εκατομ. για τα 5 χιλιόμετρα, ώστε να ασφαλοποιηθεί επιτέλους το τμήμα Δικόρφο-Μανασσή-Καλουτά της 42ας επαρχιακής, ίσως το τελευταίο που παρέμεινε στο Κεντρικό Ζαγόρι. Είναι η κρίσιμη ελπίδα αναπνοής μιας περιοχής που σβήνει.

Ας γίνεται εσείς κ. Νομάρχη, όχι αυτός που θα βάλει την ταφόπετρα, αλλά αυτός που θα έχει προσφέρει ουσιαστικά και αποφασιστικά στην διατήρηση της ζωής στα χωριά μας.

Καλουτά 2/7/1997

Εκπολιτιστικός Σύλλ. Καλωταίων
και Φίλων αυτών
Ο Πρόεδρος
Κων/νος Γ. Βίκας
Ο Γραμματέας
Αθαν. Σακελλαρίδης

ΤΟ ΝΕΟ ΔΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

Μετά τις πρόσφατες αρχαιρεσίες, συγκροτήθηκε σε σώμα το νέο Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων ως εξής:

Πρόεδρος: Μπούρης Βασίλειος (Μεσοβούνι).
Αντιπρόεδρος: Τσίμας Κων/νος (Μονοδένδρι).
Γραμματέας: Παντελή Αικατερίνη (Λαίστα-Βαβούσα).
Ταμίας: Μπόικος Δημήτριος (Βρυσόχωρι).
Δημ. Σχέσεις: Γιώργος Σουκουβελός (Σκαμνέλι).
Κοσμήτωρ: Καρράς Πολύβιος (Μανασσής).
Έφορος Φυσικών Εκδηλώσε-

ων: Φρίξος Θεοχάρους (Ελάτη).
Έφορος Χορευτικού: Τσιόλι Κική (Πέτρα).
Μέλος: Οικονόμου Αλέξης (Ελάτη).

Το Δ.Σ. του Εξαρχιακού Φυσιολατρικού Συλλόγου Ελατών η «ΕΛΑΤΗ» είχε την τιμή και τη μεγάλη χαρά να δεχθεί προσφάτως την επίσκεψη γνωριμίας του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατ' ονόματι του Δ.Σ. της Εθνικής Πινακοθήκης Αθηνών ο οποίος έλκει την καταγωγή του από την Ελάτη Ζαγορίου, τον κ. Πρόεδρο συνόδευε ο προϊστάμενος του Γραφείου του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ιωαννίνων κος Σπαρτιάτος.

Την καθηγήτρια της Ιστορίας της Τέχνης, Αρχαιολόγο και Διευθύντρια της Εθνικής Πινακοθήκης Αθηνών κα Μαρίνα Πλακιά μπράκη.

Τον Πρόεδρο της Ριζαρείου κα Άγγελον Κίτσιον που τον συνόδευε ο οδοντίατρος κος Κ. Κατσούρας, λόγω περιορισμένου χρόνου η παραμονή τους ήταν σύντομη.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου δεξιώθηκε τους εκλεκτούς καλεσμένους σε την οικία του κος Αριστοτέλη Πορφύρη Αντιπροέδρου του Συλλόγου.

Αναχώρησαν ενθουσιασμένοι με θερμές ευχαριστίες και με τη ρα αυτής της συνάντησης.

Οι εντυπώσεις υπήρξαν άριστες και από τις δύο πλευρές.

Εκ του Δ. Συμβουλίου

ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Κατόπιν αρχαιρείσας στις 20 Ιουνίου 1997 το νεοεκλεγέν Δ.Σ. έχει ως εξής:

1. Πάντας Γεώργιος, Πρόεδρος
2. Αργυρόπουλος Κωνσταντίνος, Αντιπρόεδρος
3. Βούρδσα Στέλλα, Γεν. Γραμματέας
4. Παπαγεωργίου Γεώργιος, Ταμίας
5. Καψάλης Βόρων, Κοσμήτωρ
6. Σακκάς Πάυλος, Μέλος
7. Τουλούπης Δημήτριος, Μέλος
Ε. Επιτροπή:
Στάρας Νικόλαος του Θ.
Μπίκας Κων/νος

ΠΩΛΕΙΤΑΙ: ΣΤΗ

Λαίστα Ζαγορίου οικισμένο 400 τ.μ. και οικία 85 τ.μ. (κατασκευής 1986) με έπιπλα και ηλεκτρικές συσκευές.

Τιμή 15.000.000 (συντηρήσιμη). Τηλ. 031-706727 (Κ. Πίνιος).

ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ ΠΑΠΙΓΚΟΥ

Πάπικον, Ιούνιος 1997

Αγαπητοί μας φίλοι και συγχωριανοί,

Με λύπη σας κάνουμε γνωστό ότι ξένοι βάνδαλοι, άπιστοι και απειστικοί, κατέστρεψαν την Αγία Κυριακή, αυτό το τόσο γραμμένο ξωκκλήσι μας!

Γρέμισαν το τέμπλο με τις εικόνες και τα έκαψαν!

Εμείς όμως παρά τις σοβαρές ζημιές και την απογοήτευσή μας, θέλουμε να το ξαναφτιάξουμε, όπως ήταν και καλύτερο ακόμη, αλλά πάντοτε με τη δική σας την ποιοτική συνδρομή και βοήθεια.

Το τέμπλο θα το ξαναφτιάξουμε, και καινούργιες εικόνες θα ποιοτήσουμε.

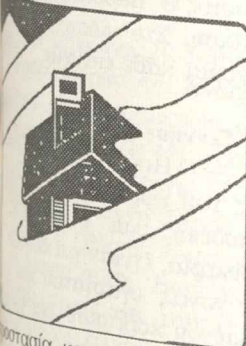
Θα ανανεώσουμε τα ξύλα της Αγίας και θα την σκεπάσουμε με καινούργια ολόκληρη.

Πρέπει αυτό το ιερό μνημείο του χωριού μας, να το κρατήσουμε πίσω θυσία, όρθιο και εντιμότητα.

Παρακαλούμε ενισχύστε την προσπάθειά μας τούτη και είθε η Αγία Κυριακή, «ως βρύσις πολύναντος...», να σας χαρίζει υγιή υλικά και πνευματικά αγαθά.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

Συνεδρίασε τον Ιούνιο στα Γιάννινα η κοινή επιτροπή, που αποτελείται από την προγραμματική επιτροπή για την ανάδειξη,

και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος της Βόρειας Πίνδου, όπου συμπεριλαμβάνονται οι εθνικοί δρυμοί Βίκου, Μικρού και Βάλια Κάλντα. Το έργο της επιτροπής Εθνικού Πίνδου έχει προϋπολογισμό 556 εκατομμύρια δραχμές. Η επιτροπή αποτελείται από τους Νομάρχες Ιωαννίνων και Γρεβενών, προέ-

δους Νομαρχιακών Επιτροπών,

Νέα του τόπου μας

Δημάρχους, υπηρεσιακά στελέχη κλπ.

Οι δράσεις που προβλέπονται για το Νομό μας σε γενικές γραμμές είναι η δημιουργία και ο εξοπλισμός κέντρων πληροφόρησης και περιπτέρων, καθώς και η κατασκευή παρτηρητηρίων. Τέλος προβλέπεται η έκδοση βιβλίων, χαρτών, φυλλαδίων κλπ.

Ας ελπίζουμε το πρόγραμμα να προχωρήσει με γρήγορους ρυθμούς, ώστε να ολοκληρωθεί το έργο, γιατί τα μάτια μας στο Ζαγόρι βλέπουν κι άλλα πράγματα σε ρυθμούς χελώνας. Και πέ- ραν αυτών η ολοκλήρωση να συνδυαστεί και με αποτελέσματα και παραγωγικότητα.

Α. Ν.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΑΠΟ ΤΟ LEADER II

Α. Τουριστικά καταλύματα:
1. Ευάγγελος Βλαχόπουλος & Σία Ο.Ε., Κήποι 13.000.000.
2. Πάντζιος Νικόλαος, Φραγκάδες, 52.000.000.
3. Οικονόμου Αθανάσιος, Δίλοφο, 35.000.000.
4. Βίκτορας & Φωτεινή Δρούγια, Βαβούσα, 65.000.000.
5. Φατούρου Μαρία, Κουκούλι 42.000.000.
6. Κοινότητα Ελατοχωρίου, Ελατοχώρι, 20.000.000.

Β. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού κλπ.

1. Σμύρης Αθανάσιος, Ασπράγγελοι: Κέντρο Αθλητ. Τουρισμού 42.000.000.
2. Λώλης Αριστοτέλης: Αναστήλωση νερόμυλου, Νεγάδες 14.000.000.
3. «Κολόκας» Α.Ε. Γεροπλάτανος: Εκτροφείο αγριοχοίρων 38.000.000.
4. Κοινότητα Τσεπελόβου: Αξιοποίηση Μονής Ρογκοβού, πάρκο αναψυχής, ερασιτ. αλιεία 70.000.000.

Γ. Αποκατάσταση Μνημείων

1. Κοινότητα Βρυσχωρίου: Αποκατασ. Αγ. Χαράλαμπος 10.000.000.

2. Εκκλησιαστική Επιτρ. Δολιανης: Αποκατάσ. Προφήτη Ηλία 6.000.000.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Με εξαιρετική επιτυχία λειτουργήσει το ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ με έδρα το Μονοδένδρι με μαθητές των «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΓΕΙΤΟΝΑ Βάρης Αττικής», που κατά τακτά χρονικά διαστήματα έρχονταν ομάδες-ομάδες στο Μονοδένδρι παραμένοντας για αρκετές μέρες στο χωριό και με τη συνοδεία και καθοδήγηση των δασκάλων και καθηγητών τους απόκτησαν πλούσιες εμπειρίες για το φυσικό περιβάλλον και βίωσαν πραγματικά μέσα στη φύση στιγμές ανεπανάληπτες, που τόσο τις έχουν ανάγκη εκεί στις μεγαλουπόλεις όπου μένουν. Εξοικωθήκαν με τη ζωή υπαί-

θρου και γνώρισαν τους ανθρώπους της, έζησαν και συμμετείχαν στα δρώμενα του τόπου μας.

Έτσι παράλληλα με την κατάρτισή τους στα διάφορα μαθήματα, που τους παρέχεται κατά τον πλέον άριστο τρόπο εκεί στα πρότυπα Εκπαιδευτήρια Γείτονα, η γνωριμία τους και η άμεση επαφή με το όμορφο φυσικό περιβάλλον του Ζαγοριού, αλλά και την πλούσια πολιτιστική και αρχιτεκτονική του κληρονομιά, τους έκανε ν' αποκτήσουν ένα επί πλέον εφόδιο τόσο για την πνευματική τους συγκρότηση όσο και για τη σωματική τους ευεξία, ώστε σαν αυριανοί πολίτες να είναι τέλειοι με κάποιες ιδιαίτερες ευαισθησίες για το φυσικό περιβάλλον και τους συνανθρώπους τους, που είναι εξ άλλου και ο τελικός σκοπός της αγωγής.

Επ' ευκαιρία θα θέλαμε να σημειώσουμε, πως το Μονοδένδρι όλο και περισσότερο καθίσταται κέντρο πολιτιστικών δραστηριοτήτων και παρουσιάζει μια όλη ζωντανή κοινωνία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Σ.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Σας γράφει ένας μη Ζαγορίτης, αλλά τυμφορήσιος, αν και η δική σας «Τύμφη» με τον δικό μας «Τυμφορηστό» κάτι κοινό θα έχουν, αφού τα ονόματα έχουν την ίδια ρίζα!

Αναγνώστης του περιοδικού σας μ' έκανε ο μακαρίτης κ. Ζομπαλάς, με τον οποίο συγκατοικούσαμε στην ίδια πολυκατοικία στην Αθήνα. Ζούσαμε μαζί και τα λέγαμε σχεδόν κάθε μέρα. Αγαπούσε πολύ το περιοδικό σας και τον Σύλλογο του χωριού του. Διαθέτω δε και video-κασέτες, τις οποίες αργότερα θα δωρήσω στα παιδιά του! Ο πρόωρος χαμός του είναι ένα δυσαναπλήρωτο κενό για όλους μας. Ας τον θυμόμαστε πάντοτε. Σας διαβιβάζω (εσωκλείω) 10.000 δραχ., όχι σαν συνδρομητής, αλλά για την ενίσχυση του περιοδικού σας, που σίγουρα προσφέρει στα όμορφα Ζαγοροχώρια πολύτιμη υπηρεσία και εις μνήμη του Κώστα.

Φιλικά

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΙΟΥΛΑΣ

Μηχ. Ηλεκτρ.

Πρινοπούλου 13

11363 Αθήνα

3ο Λύκειο Γαλατσίου
Φαύγου και Ωροπού

Ομάδα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

Προς: το Σύλλογο Προστασίας

Ηπειρωτικής Φύσης

Γαλάτσι, 18 Ιουνίου 1997

Αγαπητοί φίλοι,

Η ομάδα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του σχολείου μας, σας ευχαριστεί θερμά για τις στιγμές που περάσαμε μαζί σας και για τις πολύτιμες πληροφορίες που έκαναν το έργο της ευκολότερο.

Το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας, αποτελεί μέρος των δραστηριοτήτων που ανέπτυξε η ομάδα από τότε που επετύχουμε από το Βίκο.

Στις 4.6.1997 πραγματοποιήθηκε στο σχολείο έκθεση φωτογραφικού υλικού καθώς και προβολή διαφανειών.

Στις 7 και 8.6.1997 διοργανώθηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Γαλατσίου εκδήλωση με θέμα «Βίκος-Αώος-Ζαγοροχώρια» που περιλάμβανε έκθεση φωτογραφικού υλικού και προβολή διαφανειών.

Θα χαρούμε πολύ να ξαναταμώσουμε στο μέλλον.

Με εκτίμηση

Η ομάδα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

Νέα του τόπου μας

Από την επίσκεψη των δύο Υπουργών Εθνικής Αμύνης Γερμανίας Ελλάδος στο Ζαγόρι

Αν και Υπουργός Εθνικής Αμύνης της Γερμανίας, όντας ορειβάτης, ωστόσο, και φυσιολάτρης ο κ. Ρούε Φόλκερ, δεν παρέμεινε, κατά την εδώ επίσκεψή του, αδιάφορος επί θεμάτων που άπτονται στην προστασία της φύσης. Έτσι, με την εξοδό του από τη διαπέραση της χαράδρας του Βίκου (3-7-97), για την οποία ο υψηλός φιλοξενούμενος εξέ-

Στο συνοικισμό Βίκου (Βιτωκό) Ζαγορίου, οι Υπουργοί Εθνικής Αμύνης Γερμανίας και Ελλάδος κ.κ. Ρούε Φόλκερ αριστερά και Άκης Τσοχατζόπουλος στο μέσον, ενώ διερμηνεύει την επιστολή. Δεξιά ο εκπρόσωπος του ΣΠΗΦ κ. Καψάλης Φωκίων.

φρασε τον θαυμασμό του, είχε στον ομώνυμο συνοικισμό, μια απρόσμενη όσο κι απρογραμμάτιστη εικαστική συνάντηση με τον εκπρόσωπο του Συλλόγου Προστασίας Ηπειρωτικής Φύσης ορειβάτη Καψάλη Φωκίωνα. Ο ανωτέρω, αφού καλωσόρισε τους δύο Υπουργούς στην ωραία φύση του Ζαγορίου, ανέπτυξε εν ολίγοις τα περιβαλλοντικά προβλήματα της περιοχής, εγχειρήσας προς τούτο στους δύο Υπουργούς και σχετική επιστολή. Την επιστολή προς μεγάλην έκπληξη των παρισταμένων, διερμηνεύσε επί τόπου σε άπταιστη γερμανική ο Υπουργός κ. Άκης Τσοχατζόπουλος, ο οποίος εξεφράσθη καταλυτικά για την προσπάθεια που καταβάλλεται στην Ήπειρο, για την προστασία της φύσης. (Το κείμενο της επιστολής στο επόμενο τεύχος).

Ικανοποιημένοι από τις συνομιλίες Άκης και Ρύε με σειρά θετικών προτάσεων και προσέγγιση απόψεων σε μείζονα ζητήματα

ΚΑΤΕΛΗΞΑΝ ΣΕ ΠΟΛΛΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Κάποτε οι συζητήσεις των πολιτικών γίνονταν σε κλειστές αίθουσες ή σε επίσημα δείπνα. Φαίνεται όμως ότι σήμερα οι υπουργοί και μάλιστα σημαντικών υπουργείων όπως της Εθνικής Άμυνας, προτιμούν να εξαντλούν τις συζητήσεις πεζοπορώντας και να τις κλείνουν σ' ένα δώρο μαζί με τους συνεργάτες τους σε μια κλειστή αίθουσα.

Αφού τα κατάφεραν στην πορεία οι δύο υπουργοί, ήταν εύκολο να συμφωνήσουν σε πολλά θέματα στο «Ξενία».

Τουλάχιστον αυτό το συμπέρασμα μπορεί να βγάλει κανένας από την εδώ τριήμερη παρουσία των υπουργών Άμυνας Ελλάδος-Γερμανίας κ.κ. Τσοχατζόπουλου και Ρούε. Ξεκίνησαν τις συνομιλίες τους προχθές το πρωί από το Μονοδένδρι, διασχίζοντας για ένα επτάωρο τη χαράδρα του Βίκου.

Συζητήσαν οι δύο τους δίπλα στο ποτάμι, στον ισκίο δένδρων, περπατώντας δίπλα-δίπλα... Όταν το απόγευμα κατέληξαν στο Μικρό Πάπιγκο για φαγητό, είχαν καταλήξει σε πολλές συμφωνίες. Δεν απέμεινε παρά η τυπική διαδικασία επικύρωσής τους παρουσία των συνεργατών τους. Μια διαδικασία που άρχισε γύρω στις 10 το βράδυ προχθές στο «Ξενία» και ολοκληρώθηκε μια ώρα μετά τα μεσάνυχτα.

Από τον «Ηπειρωτικό Αγώνα»

ΜΑΓΕΨΕ Ο ΒΙΚΟΣ!

«Μαγεμένοι» έφυγαν από την περιήγησή τους στη χαράδρα του Βίκου ο Υπουργός Άμυνας Άκης Τσοχατζόπουλος και ο Γερμανός συνάδελφός του. Επισκέφθηκαν το καταπληκτικό εκκλησάκι του Αγίου Μηνά και θαύμασαν το Ζαγορίσιο τοπίο και την αρχιτεκτονική της πέτρας.

Για να σχολιάσουν μετά ότι οι σοβαρότερες συζητήσεις γίνονται σε τέτοιες εκδρομές κι όχι ψυχρά γύρω από ένα τραπέζι. Αμφιβάλλει κανείς.

Από την εφημ. «ΗΠΕΙΡΟΣ»

Κοινωνικά

ΑΡΙΣΤΗ Γάμοι

— Ο Ορέστης Ζαρόπουλος (από το χωριό μας) και η Αθηνά Γαρυφαλιά (Τζένη) Γιαχαρά «κάπου τα βρήκαν» κι αποφάσισαν να γίνουν συνοδοιπόροι στη ζωή τους. Την απόφασή τους αυτή επιβεβαίωσαν στις 28 Ιουνίου στην εκκλησία Αγίων Ταξιαρχών - Πεδίο Άρεως, όπου χορεύσαν το χορό του Ησαΐα. Οι νεαροί κουμπάροι Αλέξανδρος και Κατερίνα, φίλοι του ζευγους, αντάλλαξαν δαχτυλίδια και στέφανα και συμπαραστάθηκαν στο χορό. Πλήθος κόσμου συγγενών και φίλων παραβρέθηκαν μαρτυρες στο γεγονός.

Επακολούθησε κεφάτη δεξίωση στη Νέα Κηφισιά. Εύχομαι στο νεαρό ζευγάρι υγεία, ευτυχία και ευγονία. Στους γονείς τους (εκατέρωθεν) να έχουν μακροζωία για να τους καμαρώνουν.

Σ. Σ.

Συλλυπητήρια

Σε ηλικία 81 ετών έφυγε από κοντά μας η καλωσύνη Ελεονώρα (Λίτσα) Παπαναστασίου, μαμά του Προέδρου της Κοινότητας.

Στα παιδιά της και τα εγγόνια της θερμά και εγκάρδια συλλυπητήρια, ευχόμενοι το χόρτο του χωριού μας που τη σκεπάζει να είναι ελαφρύ.

Πολιτιστικός Σύλλογος Ασπραγέλλων

Σ. Σ.

Βαπτίσεις

— Και το όνομα αυτής; ρώτησε ο π. Κων/νος της Αγίας Τριάδας-Εκκλησίας.

— **Θάλεια**, απάντησε ο κουμπάρος Μιχάλης Ήμιελος.

Έτσι απόκτησε την ταυτότητά της η πρωτότοκη κόρη του ζευγους Άρη Συγκιώτη και Λουκίας Βαρθαλίτου. Επακολούθησε, προς τιμή της δεξίωση στον πενκόφυτο περίβολο της εκκλησίας.

Θερμές ευχές στη νεοφώτιστη για ανεμπόδιστη κατάκτηση της ζωής και στους ευτυχείς γονείς να της χαρίσουν ένα ταίρι για τα παιγνίδια της.

Σ. Σ.

ΑΝΩ ΣΟΥΔΑΕΝΑ

Θάνατοι

— Πέθανε, τον περασμένο μήνα στην Θεσσαλονίκη και κηδεύτηκε στο Λαγκαδά όπου διέμενε και διακόνησε για πολλά χρόνια ο ιερέας Κων/νός Κολίτας σε ηλικία 81 ετών.

Στους οικείους του θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Θάνατοι

— Πέθανε τον περασμένο μήνα και κηδεύτηκε στο χωριό της η Ελευθερία Παπαναστασίου,

μητέρα του Προέδρου της Κοινότητας και του 5ου Συμβούλου Περιοχής Γαβριήλ Παπαναστασίου.

Θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

Ευχαριστήριο

Ευχαριστούμε όλους όσους μας συμπαραστάθηκαν στο βράδυ πένθος μας για το θάνατο της αγαπημένης μητέρας μας Ελευθερίας Παπαναστασίου.

Γαβριήλ και Ντίνα Παπαναστασίου

Συλλυπητήρια

Σε ηλικία 81 ετών έφυγε από κοντά μας η καλωσύνη Ελεονώρα (Λίτσα) Παπαναστασίου, μαμά του Προέδρου της Κοινότητας.

Στα παιδιά της και τα εγγόνια της θερμά και εγκάρδια συλλυπητήρια, ευχόμενοι το χόρτο του χωριού μας που τη σκεπάζει να είναι ελαφρύ.

Πολιτιστικός Σύλλογος Ασπραγέλλων

ΒΙΤΣΑ

Αρραβώνες

— Ο χωριανός μας Πέτρος Μπιζμπέλης έδωσε υπόσχεση στον με την Ευρυδίκη Παπαγιάννη.

Στο ταιριαστό ζευγάρι εύχομαι κάθε ευτυχία.

«Το Ζαγόρι μας»

Γάμοι

— Στις 6 Ιουνίου στον Ναό Φανερωμένης Αθηνών, παντρεύτηκαν ο χωριανός μας Ανστάσιος Θ. Βασιδής και η Σοφία Πέικου. Στο νιάπαντρο ζευγάρι εύχομαι κάθε ευτυχία.

«Το Ζαγόρι μας»

Γεννήσεις

— Ο Πρόεδρος της Κοινότητας του χωριού μας, Γιάννης Βασιδής και η σύζυγός του Γλυκερία, έγιναν για δεύτερη φορά γονείς υγιέστατου και χαρούμενου κοριτσιού. Να τους ευχαριστούμε.

«Το Ζαγόρι μας»

Θάνατοι

— Πέθανε στις 15 Μαΐου ο Γεν. Νοσ/μείο Χατζηκώστα Ιωάννης και κηδεύτηκε την επομένη στο χωριό μας, ο Λευτέρης Παπαγιάννης. Στη σύζυγό του, αδελφία του και λοιπούς συγγενείς του. Θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

Θάνατοι

— Πέθανε στις 15 Μαΐου ο Γεν. Νοσ/μείο Χατζηκώστα Ιωάννης και κηδεύτηκε την επομένη στο χωριό μας, ο Λευτέρης Παπαγιάννης. Στη σύζυγό του, αδελφία του και λοιπούς συγγενείς του. Θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

Κοινωνικά

της Κάτω Σουδενιώτισσας Κλεοπάτρας Βούρδα) και η γυναίκα του Σοφία απέκτησαν το πρώτο κοριτσάκι τους.

Να τους ζήσει.

«Το Ζαγόρι μας»

Θάνατοι

— Τον περασμένο μήνα, πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα, όπου μόνιμα διέμενε η Αθηνά Ελενθ. Τζιόβα σε ηλικία 75 ετών.

Στα παιδιά της Ευθαλία και Γιώργο και σ' όλους τους συγγενείς της θερμά συλλυπητήρια.

— Τον περασμένο μήνα, στο άνθος της ηλικίας της, στα 33

της χρόνια έφυγε από τη ζωή η Διονυσία Φ. Εξάρχου, κόρη της Κάτω Σουδενιώτισσας Σωτηρίας Π. Ζαχαρή.

Η κηδεία της έγινε στην Αθήνα, όπου διέμενε με τους γονείς της, μέσα σε βαρύτατο πένθος των δικών της, συγγενών και συμπατριωτών.

Στους χαροκαμένους γονείς, την αδελφή της και σ' όλους τους συγγενείς της τα πιο θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

Β.Τ.

ΚΗΠΟΙ

Συγχαρητήρια

— Στα αγαπημένα μας παιδιά Βασίλη και Γεράσιμο Ντισόπουλο, δασκάλους, ευχόμαστε στο μεν πρώτο που σπούδασε στην Αγγλία και απόκτησε τους τίτλους α) Μάστερ την Οργάνωση, Διοίκηση και Προγραμματισμό της Εκπαίδευσης και β) Μάστερ στην εκπαίδευση από απόσταση, κάθε επαγγελματική πρόοδο και ευδωμή των ονείρων του.

Στο δε Γεράσιμο, που αρρα-

βωνιάστηκε την όμορφη Καλύμνια Άννα Καραβοκυρού, καλά στέφανα και κάθε ευτυχία στην καινούργια τους ζωή.

Με αγάπη

Οι γονείς

Στέφανος και Ρούλα

Νιτσοπούλου

Συγχαρητήρια

— Θερμά συγχαρητήρια στον αγαπητό μας Σπύρο Φαρούγια που αρίστεψε στο Πανεπιστήμιο Φλώριδας των ΗΠΑ.

Φ. Γ.

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

Γάμοι

— Στο ταιριαστό ζευγάρι Αντώνη Π. Βλάχο ιατρό και Ιουλία Κ. Κατσαδήμα αρχαιολόγο, που πρόσφατα τέλεσαν τους γάμους τους, ευχόμαστε κάθε ευτυχία κι η στράτα τους να είναι στρωμένη πάντα με ροδοπέταλα.

Στους ευτυχείς γονείς να τους χαίρονται.

«Το Ζαγόρι μας»

Συγχαρητήρια

Στην αγαπημένη μας Ανηψούλα Σεβήρα Θεοδώρου Τσεργιάννη, από το Μονοδένδρι που επέξια πήρε το πτυχίο της Νοσηλευτικής ολόψυχα της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία και ότι καλό στην ζωή της.

Οι θείοι της Νανούκα-Παντελής ο «εξάδελφος Τάσος»

ΦΡΑΓΚΛΑΕΣ

Θάνατοι

— Στις 17 Ιουνίου πέθανε στο Νοσοκομείο Ιωαννίνων, η

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

10.000

ΜΙΤΣΙΑΔΙΣ CΙΜΟΝ (2)
Παπακώστας Μιχαήλ (2)
Παππά Θέα
Πετρούλης Σπυρίδων (2)

4.000

Βλαχοπούλου-Αναστασίου
Αλίκη
Βλαχοπούλου Νίκη

ΣΗΜ.: Οι μέσα σε παρένθεση αριθμοί, δηλώνουν τα έτη πληρωμής.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

12.000

Γαλανόπουλος Δημήτριος (4)

10.000

Κατσαδήμας Κων/νος (3)

9.000

Μορφωτικός Σύλ. Γρεβεντιού (3)

7.500

Μπάρκας Χαράλαμπος (3)

6.000

Βούρδος Κων/νος (2)

Καραπέτσας Δημήτριος (2)

Καρατζάς Γεώργιος (2)

Λιάκος Δημήτριος (2)

Παλατιάς Δημήτριος (2)

5.000

Ντισόπουλος Στέφανος (2)

3.000

Βούρδας Χρήστος

Γκούρης Χρήστος

Καπελλίδης Γεώργιος

Καπελλίδης Μανώλης

Καροϊτίσιου Αγγελική

Κων/νου Μιχαήλ

Μπένος Γεώργιος

Νούλης Χρυσόστομος

Πετρούκη Ειρήνη

Σουσιόπουλος Αθανάσιος

Τζιόβα Κούλα του Αθαν.

Τριανταφύλλης Κων/νος

Χουλιάρας Φάνης

Χρόνη Νιόβη

ΣΗΜ.: Οι μέσα σε παρέν-

θεση αριθμοί, δηλώνουν

τα έτη πληρωμής

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Προσφορές στο περιοδικό μας:

- Ο κ. Πετράκης Σπύρος προσέφερε 10.000, εις μνήμη του εξαδέλφου του Βύρωνα Πετράκη.
- Ο κ. Παπαθανασίου Λευτέρης προσέφερε 5.000 δρχ. εις μνήμη της Νιτσοπούλου Γεωργίας.
- Ο κ. Μιχάλης και η κ. Τούλα Παπακώστα προσέφεραν 10.000 δρχ. εις μνήμη των γονέων τους.
- Ο Παντελής Σιούλας 10.000 δρχ. στη μνήμη Κώστα Ζαμπαλά.

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Προσφορές για την αναστήλωση της κατεστραμμένης από τους Ναζί εκκλησίας του Αγίου Νικολάου εις μνήμη της Ισμήνης Βαλαβάνη-Ζεκίνα:

- Ο θείος της Ιωάννης Ζεκίνας 10.000 δρχ.
- Η θεία της Χρυσούλα Ζεκίνα 10.000 δρχ.

Στο Πολιτιστικό Σύλλογο Ασπραγγέλων εις μνήμη της Ελευθερίας Παπαναστασίου:

- Ο γιος της Γαβριήλ 100.000 δρχ.
- Ο Απόστολος Βαρέλης 20.000 δρχ.
- Ο Κων/νος Καραγιάννης 10.000 δρχ.
- Η Ευρίκλεια Καμτσίκια 10.000 δρχ.
- Ο Τζολάκης Φρίξος 5.000 δρχ.
- Ο Βαραδίνης Δημήτριος 5.000 δρχ.
- Ο Τσανακτής Στάθης 5.000 δρχ.
- Ο Αθανάσιος Μπονόβας 20.000 δρχ.

— Επί τη ανακομιδή των λειψάνων του αγαπημένου του γιου Αναστασίου Τζόβα, ο πατέρας του Φρίξος το ποσό των 50.000 δρχ.

— Εις μνήμη Ελευθερίου Καμτσίκια η σύζυγός του Ευρίκλεια Καμτσίκια 10.000 δρχ.

— Εις μνήμη Ελευθερίας Παπαναστασίου προσέφεραν εις την Εκκλησία Ασπραγγέλων:

— Η Χρυσούλα, ο Νώντας και ο Λάκης Παπαναστασίου 40.000 δρχ.

— Ο Χριστόφορος Φωτόπουλος 10.000 δρχ.

— Ο Αναστάσιος και η Βασιλική Παπαναστασίου 10.000 δρχ.

— Ο Αναστάσιος Δερέκας 10.000 δρχ.

— Ο Χρήστος Κρανάς 10.000 δρχ.

— Η Ερμιόνη Παπαηλίδη 5.000 δρχ.

— Ο Ευάγγελος Καρβούνης 10.000 δρχ.

— Ο Θωμάς Καραγιάννης 10.000 δρχ.

— Ο Τσομανίδης Ζωγράφος 15.000 δρχ.

— Ο Φρίξος Τζιόβας 10.000 δρχ.

— Ο Τηλέμαχος Κάτσενας 5.000 δρχ.

— ΙΛΕΖ και Κέντρο Ερευνών 10.000 δρχ.

— Το παιδί της ο Γαβριήλ 20.000 δρχ.

— Εις μνήμη του παιδιού του Τάσιου Τζιόβα, ο πατέας του Φρίξος προσέφερε στην Εκκλησία του χωριού μας 50.000 δρχ.

Αιωνία να είναι η μνήμη του Τάσιου μας.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο τους ευχαριστεί και προσεύχεται για την ανάπαυση της ψυχής της.

ΒΡΑΔΕΤΟ

Η Άννα Τσουμάνη-Παππά του Δημητρίου από το Βραδέτο Ιωαννίνων, εις μνήμην της μητέρας της Αμαλίας Τσουμάνη το γένος Κ. Φερεντίνου, που πέθανε την 2-5-1997, έκανε διάφορες εργασίες στην Κεντρική Εκκλησία Βραδέτου και ξόδεψε 50.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή εκφράζει τις ευχαριστίες της και εύχεται η ψυχή της Αμαλίας να βρει αιώνια ανάπαυση και να είναι ελαφρό το χώμα που τη σκέπασε.

ΔΙΔΟΦΟ

Στη μνήμη της αλησμόνητης Γεωργίας Κων. Νουτσόπουλου κατέθεσαν διάφορα ποσά υπέρ της Εκκλησίας του χωριού οι:

Κική και Λάκης Βαρζώκας

Αθηνά Βλαστού

Οικογένεια Ιωάννου Γέπη

Οικογένεια Βασιλείου Ζέρη

Οικογένεια Μαρίτσας Ζώη

Οικογένεια Αλέκας Μιρ. Φαρμάκη

Οικογένεια Διονυσίου Μπαλοδήμου

Οικογένεια Σπύρου Σίτου

Ελένη Σκούντζου

Αριάδνη Τσαπραλή

Οικογένεια Ελευθερίου Φαρμάκη

και Οικογένεια Φωφώς Φαρμάκη

Επίσης κατέθεσαν διάφορα ποσά στη μνήμη της ίδιας (Γεωργίας Νουτσόπουλου) υπέρ του Συλλόγου Διλόφου οι οικογένειες των Αλέκου και Δημητρίου Ιωαννίδη και οι αδελφές Πιπίτσα και Ασπασία Δούνια και ο κ. Ελευθέριος Παπαθανασίου για τον ίδιο σκοπό ένα ποσό υπέρ του περιοδικού.

Οι οικείοι της εκλιπούσης, το Εκκλ. Συμβούλιο, το Δ.Σ. του Συλλόγου και το περιοδικό μας ευχαριστούν θερμά.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

— Ο Θωμάς Γιώτης στη μνήμη της μητέρας του Στασινής, κατέθεσε στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Ελαφοτόπου το ποσό των 25.000 δραχ.

— Ο Δημήτριος Λουτσάρης στη μνήμη του πατέρα του Χριστοφόρου, κατέθεσε στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Ελαφοτόπου το ποσό των 20.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

— Στη μνήμη Ορέστη Δούκα και στις όμορφες στιγμές που μας χάριζε, εδώ και πολλά χρόνια, κάθε Δεκαπενταύγουστο. Για την εκκλησία της Παναγίας του Καπεσόβου 10.000 δραχμές.

Οικογένεια Γιάννη Ζούκη

— Στη μνήμη της Βασιλείας Ράπτη-Μπούσιου και αντί στεφάνου, κατατέθηκαν στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Καπεσόβου τα παρακάτω ποσά, από τις οικογένειες:

— Κλεάρχου Ράπτη 10.000 δρχ.

— Γρηγορίου Ράπτη 10.000 δρχ.

— Σπύρου Τρίγκου 10.000 δρχ.

— Γιάννη Σαραντάκη 10.000 δρχ.

— Πλάτωνα Ράπτη 10.000 δρχ.

— Χάρη Μπέχλη 10.000 δρχ.

— Χρήστου Ράπτη 10.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί

— Η Χαρίκλεια και η Παναγιώτα Βασδέκη προσέφεραν το ποσό των 6.000 δρχ. για τις ανάγκες του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καπεσόβου.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

Ιδρυτής:
† ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★
Ιδιοκτήτης - Εκδότης:
ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

† ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

† ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ

† ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΞΟΣ

ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΒΥΡΩΝ
2. ΓΕΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
3. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ
4. ΚΥΡΙΑΖΗ ΚΑΛΥ
5. ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
6. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
7. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ
8. ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
9. ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
10. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος για το Νόμο:

ΑΠΟΣΤ. Κ. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ
Πρόεδρος Ι.Λ.Ε.Ζ.
Ν. Ζέρβα 2 - Ιωάννινα, Τηλ. 30170

Υπεύθυνος Ύλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΙΟΒΑΣ
Αργυρινών 16 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τηλ. 27.105

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ:

Συνδρομές, εισφορές,
εμβάσματα:
Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»
Σίνα 4 Ιωάννινα 454 45
και Μυροπαλαιο
ΚΑΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ
Λόρδου Βύρωνος 21
Ιωάννινα 45444.
Κατώτερη ετήσια
συνδρομή δρχ. 3.000

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ
ΙΩΑΝΝΑ ΦΑΝΙΚΑ -
ΠΑΝΤΑΖΗ

Τυπογραφεία:

Γ. ΔΟΥΒΑΛΗ
Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.
28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμάρου)
Τηλ. 20.544 - 27.845
Ιωάννινα 454 44